

God An Bena:we K'okshi

MARK Ts'ina:washkowa

Kwa'hol John wok'oshona:kwe a:ho' a:yu'ya:k'yakkowa

1:1 Le'na' benan k'okshi banan kwayi. Jesus Christ, ho'n a:wan Datchu God an Tsawak'ona andepbe:'a. **2** Hish kya:kol ho'n a:wan Datchu God an beye:na:kwe deya'kowa Isaiah le'na' ts'ina: ya:k'yakkya. Ho'n a:wan Datchu God yam Tsawak le'anikwekkya, "Si! Wan yu'hadiyahk'ya! Ho' yam beye:na:kwe dom an kel a:k'yap, lukk'on dom an kwa'hol demla yeled'e'anna. **3** Luk hom an beye:na:kwe delibalda'kowa we'atchonan, a:ho'i le'a:wanikwana, 'Deml a:ho' a:wan Mosson an iydunona dekkwin don yam ik'e:na: k'okshuna:wa. Iydunon akkya don yeled'e'una:wa!'" Lesna' Isaiah ts'ina: ya:k'yakkya. **4** Ko' leya' ho'n a:wan Datchu God beyekkowa lesna' Isaiah ts'ina: ya:k'yap, John Wok'oshona:kwe delibaldokwin iykya. Delibaldokwin iynan, a:ho'i le'a:wanikwekkya, "Don yam ildemana:won akkya don ik'oshona:wa. Yam ona: don iyallishk'yana:wa. Lehap do'na God kwa'hol don ko'di: ileye:napkowa do'n a:wan le' iwo:dunan, uhsona' dommi'anna." **5** Lesna' deyadip, hish em a:ho'i Judea-kwin luwallan lanakwin luwallona, dap Jerusalem 'an luwallona John inkwin a:wiykya. John inkwin a:wiyp, John Jordan k'yawin'an lukno-ya'kon ildemana:wap akkya wok'oshokya. Wok'oshona'kyadap, a:ho'i lesdikwekkya, "Hish hon ko'di leya' a:ho' a:deya'kya." **6** John k'yamo:kwe an uya: utchun okowa uli'kya, da: la:l kem wahdan tsulukda'kowa ikkwi'kya. Lesna' kwanleyaban, chummali dap k'yali: idokya. **7** John a:ho'i le'a:wanikwekkya, "Hom an yal iydunona hish hom ayyadona' ho'i. Akkya kwa' den ho' yayyu'anikdo' mo'tsokt i:munan, an moka'wan bidohshukwa. **8** Do'na ho' k'yaw-akkya wok'oshokya, lesnapde lukk'on iydunona God an Binnan Deywus an tse'makwinn akkya do'na wok'oshonna."

Jesus k'oshona'kyadap, Satan anattsu'ma'kya.

9 Les a:na', Jesus Nazareth-kwin'an kwayikya. Nazareth-kwin luwallan ts'ana Galilee 'an luwallan deya'kya. Jesus kwayinan, Jordan k'yawin'an John inkwin de'chip, isk'onde John Jesus-ya' k'oshokya. **10** Jesus k'yawin'annan kwayi'en, dunadip, a'bo'yakwin yaldihkya. A'bo'yan yaldihap, God an Binnan Deywusu' nishabak ikna' Jesus inkwin baniykya. **11** Baniyup, da: a'bo'yakwin benan baniynan, le'kwekkya, "Hom do' Tsawak'i. Hish dom ho' ichem'anona. Dom an tse'makwinn akkya ho' k'ettsana." **12** Benan lesanikwekkya de'an, God an Binnan Deywusu' Jesus-ya' delibaldokwin a:k'yakkya. **13** Delibaldokwin a:k'yana', isk'on Jesus a:widenak'yan asdemla dewa: imo'kya. Delibaldan immap, Satan hish anattsu'ma'kya. Da: lal isk'on wema: dina'kya. Lesnapde ho'n a:wan Datchu God an a:ho' a:ladaba Jesus inkwin a:wiynan, ansatdunapkyia.

[Jesus a:widenona k'yashhida: wokk'yalishna:kwe ishemakya.](#)

14 Luk le'na' deyadip, John-ya' iyupbokya k'yak'wan utchukyadap, Jesus Galilee luwallan lanakwin yam Datchu God an bena: k'okshi a:ho' a:yu'ya:k'yan allukkyia. **15** Lesn allunan, a:ho'i le'a:wanikwekkya, "Si! Haydokwin de'chikya! Ho'n a:wan Datchu God an le:w ulohnan deml'annan imossudun dekkwin de'chikya. Akkya don yam ko'di ileye:napkowa le' iwo:duna:wa. Don lesnunan, God an bena: k'okshi ildemanan, le'kon detse'mak delakwik'yanna." **16** Jesus lesa:wanikwanan, Galilee-kwin aldi bi'yala'kow alluynan, Simon dap an suwe Andrew a:chi-ya' una'kya. A:chi k'yashhida: wokk'yalishna:kwe deya'kya. **17** Jesus a:chi-ya' le'anikwekkya, "Hom don ill allunna. Lessap akkya ko'na don k'yashhida: wokk'yalishekkowa, lesna'dik a:ho'i habelk'yanakya do'na ho' anikk'yanna." **18** Jesus a:chi-ya' le'anikwap, lessak'yaya'de yam bi:cho'wa: yaknahnan, a:chi Jesus ill a:kya. **19** Dom ko:w a:nan, James dap John Jesus a:chi-ya' una'kya. James dap John Zebedee an a:tsawak a:chi deya'kya. A:chi yam bi:cho'wa: k'yayan allukkyanak'yannan a:k'okshepba. **20** Jesus a:chi-ya' shemap, yam datchu dap an i:kwa:nik'ena:kwe k'yayan allukkyanak'yannan upbo'de a:chi a:wandehwa:kya. Akkya a:chi Jesus ill allukkyia.

Chuwa lashhik binnan boch an tse'makwinn akkya tse'mak den'ona.

21 A:wallunan, Capernaum-kwin a:de'chikya. Jews a:wan i:yude'chinahnakya yadon dumink anchande deya'kya. Akkya Jesus Jews a:wan deywusukk'yanakya k'yak'wan kwadonan, isk'on a:ho'i yanikk'ekkyakya. **22** Kwa'hol Jesus yanlkk'ekkow akkya a:ho' lil habonona hish ayyuchi'adinapkyakya. Kwa' Jesus Jews a:wan haydoshna: yanikk'ena:kwe annan hi:nina' yanikk'e:namkyakya. Jesus yanikk'e:nan, haydoshna: yanikk'ena:kwe yayyadona' dehwan illin yanikk'ekkyakya. **23** Jesus dem lesna' yanikk'yap, chuwa lashhik binnan boch an tse'makwinn akkya tse'mak den'ona deywusukk'yanakya k'yak'wan kwadokya. **24** Luk lashhik Jesus inkwin iyap, binnan boch a:de'ona we'atchonapkyakya, "Do' Jesus Nazareth-kwin de'ona. Kop ho'na' do' a:wallewun iha? Ma'-sh ho'na' do' a:yalakwe:k'yan iyahnan akky iykyakya? Chuhol do' de'ona hon ayyu'ya:naba. Do' God an Dehy-akkya Ho'i De'ona. God dom lil iyk'yakkyakya." **25** Binnan boch a:de'ona le'dikwap, Jesus yayyudenkyakya. Yayyudenan, ihakk'ekkyakya, "Delokk'yanaba! Le' lashhik'-annan ukkwayi!" **26** Jesus lesa:wanikwap, binnan a:bocha lashhik'ona' ilibibik'yakkyakya. Akkya ashe: we'atchonan, binnan boch a:de'ona lashhik'on-annan ukkwayikyakya. **27** Lesna' deyadip akkya, lessi' a:ho' isk'on habonona hish a:yuchi'adikyakya. A:yuchi'adinan, le'nep iyandekkunashnapkyakya, "Lukkyakya'-sh dop hol haydoshnanne? Binnan boch a:deyapde, dechunedunona' yanhe:doshap, anhadiya:na:we." **28** Akkya le:wi' Galilee-kwin ulohnan luwalla: demla ko'hol Jesus leyekkowa bena: yelana'kyakya.

Jesus em a:ho' a:we'anona a:welekk'ekkyakya.

29 Lesnadikyakya de'an, Jesus deywusukk'yanakya k'yak'wan kwayinan, Simon dap Andrew a:chi-ya' k'yakkwin de'chikya. Isk'on de'chip, James dap John a:willi' kwadokya. **30** Ukkwadop, Simon an o:yona' tsitda k'yalna weyakkyakya we:na' bew'an chuwa'kyakya. Okya weyap akkya a:ho'i Jesus-ya' adinenapkyakya. **31** Akkya Jesus okya inkwin iynan, as 'a yadenan, anah bilakk'ekkyakya. Lessap, okya an k'yalna weyakkyakya chunekya. An weyakkyakya

chun'ap, okya Jesus dap an wokkwin a:de'on a:wan ido:washkya. **32** Chim yadon kwadokyadap, a:ho'i Capernaum-kwin luwallona deml a:ho' a:we'anona', dap binnan boch a:de'on a:wan tse'makwinn akkya a:ho'i detse'mak den'ona' Jesus inkwin a:willin din de'chikya. **33** Le:wi' deml a:ho'i Capernaum-kwin luwallona uhsona' k'yakwen'an awe:nakwin habokya. **34** Isk'on a:ho' anhabop, Jesus kohomashak ko'na ko:wi hol weyakky akkya a:we:n'ona' a:welekk'ekky. La:l da: emma binnan boch a:de'ona a:ho'-annan ukkwayilekk'ekky. Binnan boch a:de'ona chuhol Jesus deya'kowa ana:yu'ya:nabap akkya, kwa' andepbena:wamme'dunon akkya Jesus yan'ibakya.

Jesus Galilee-kwin a:ho' a:yu'ya:k'yan allukky

35 Dewap, kwa' dem yado kwayina'map, Jesus bilakky. Bilaknan, k'yak'wan kwayinan, hol dehwan desammakwin de'chikya. Isk'on de'chinan, deywusukk'ekky. **36** Simon dap an illap a:walluyn'ona Jesus-ya' deshunan kwayikya. **37** Akkya Jesus-ya' awanan, le'andikwekky, "Chuw'etchamme' dom deshhuyna:we." **38** Akkya Jesus le'a:wanikwekky, "Si'ana! Luwalla: a:ts'ana'kowa hon a:wa:nuwa, akky isnok'on ho' a:ho' a:yu'ya:k'yan allunna. Lesn akkya ho' iyky." **39** Le:wi Galilee luwallan lana'kowa deywusukk'yanakya k'yakwe:wa'kowa demla ben allunan, da: la:l binnan boch a:de'ona' ukkwayilekk'ekky.

Jesus chuwa-ya' hol lashhik a'i:we weyakky illona elekk'ekky.

40 Chuwa lashhik a'i: weyakky illona Jesus inkwin iyky. Jesus inkwin de'chinan, mo'tsokt i:munan, dishhomahha:w-akkya ansat anshemakya. "Hom do' elleya elekk'yan iyahnan, do' lesnunna." Luk lashhik'i Jesus-ya' lesanikwekky. **41** Lesanikwap, Jesus anko'hadinan, as 'a:nan, albidikya. Albidinan, Jesus le'anikwekky, "I:ya. Ho' lesnunna. Si! Do' yele'kya." **42** Jesus le'n ambenap, we'anona an weyakky chunekya. Akkya yele'kya. **43** Akkya Jesus benan ts'umm-akkya ambenan, **44** le'anikwekky, "Yu'hadiyahk'ya. El do' hish delikwande chuwa-ya' hol adinenamdu. La:l

lu:'u, Jews a:wan deywusu mosson inkwi. Inkwin de'chinan, do' i:yuna:k'yanna. La:l ko'lehol Moses a:ho'i yanhe:doshkowa, lesn akkya do' kwa'hol God-ya' uts'inna, yam yele'kow akkya. Lesnap akkya a:ho' ayyu'ya:na:wa do' yele'kowa." Jesus lesanikwanan, a:n hakk'ekkyā. **45** Lesnapde, e:t Jesus lesna' ambekyadapde, weyakkyā illi'kowa' k'yak'wan kwayinan, ko'hol Jesus lewukowa' em a:ho'i yadinekkya. A:ho'i yadinenan, luk bena: wohhaya:kya. Le'na' deyadikow akkya, Jesus kwa' yayyu'anikdo' a:ho' unaba'de hol luwallakwin kwadele:namkya. Akkya Jesus dehwa desamm'an imo'kya. Isk'on im'ap, em a:ho'i lessi' dekkwin Jesus inkwin a:witdelkya.

Jesus i:bachī: weyakkyā illona elekk'ekkyā.

2:1 Ko:wi' hol dewa:kya de'an, Jesus Capernaum-kwin ik'walt iykya. Isk'on yam k'yak'wan im'ap, a:ho'i delank'ohak'yanpkya. **2** Delank'ohak'yanan, em a:ho'i Jesus inkwin anhabokya. Hish em habonon akkya, kwa' hol hish dehwaamme. Kwa' awe:nandapde hol dehwaamme. Isk'on Jesus yam Datchu God an bena: k'okshi yadinekkya. **3** A:widenon a:lashhik'i Jesus inkwin a:winyan, i:bachī: weyakkyā illona bewin'an yaldap, i:leyap a:wiykya. **4** Em a:ho'i habonap akkya, kwa' Jesus inkwin lotdehnakya iho:damme'kya. Akkya lukno k'yak'wan deyalakwin illap a:yemakkyā. Illap a:yemaknan, Jesus el'an hi:nina' i:yama a'a:nan, we'anona' an bewin'an yaldo'de biya:na' kwadok'yanapkyā. **5** Jesus lukno a:wunap, yam iho:de elek'yatdunon ayyu'ya:napkow akkya, Jesus we'anona le'anikwekkya, "Hom cha'le, kwa'hol do' ko'di leyekkowa' dom an ho' demla le' wo:dunan, uhsona' ho' dommi'anna." **6** Isk'on hame' Jews a:wan haydoshna: yanikk'ena:kwe habona' dina'kya. Ko'hol Jesus ikwekkowa' ihadiya:nan, lukno isamma: i:tse'makkyā. **7** I:tse'manan, "Kop leyap hish luk lashhik yayyu'anikdo' le'na' beye:'a? Hinik tse'map, God yantse'ma. Chuwap ko'di leya' ho'i deya'kowa le' an wo:dunna? God samma." **8** Lessak'yaya'de Jesus kwa'hol lukno debalo' i:tse'manona delank'ohak'ekkyā. Akkya le'a:wanikwekkya, "Kop leyap don lesn i:tse'me:na:we?" **9** Jesus yandekkunahnan, "Luk we'anona ambenakya

kwa'dikkyap benan iho:dek'yanna? Ambenan, 'Kwa'hol do' ko'di leyekkowa dom an ho' le' wo:dunna,' habish ambenan, 'Yam bewin ileya:nan, bilaknan, do' allunna." **10** La:l Jesus a:wambenan, "Ho' le:wi' deml a:ho' a:wan El Ehk'ona. Akkya don ayyu'ya:na:wa, El Ehk'ona lil ulohnakwin ko'di leya' a:ho' a:deya'kowa le' a:wan iwo:dunakya uhsona' haydoshnan illi. Akkya ho' lesnunna." Akkya Jesus we'anona' le'anikwekky, **11** "Dom ho' ambene, bilaknan, yam bewin ileyanan, lu' yam k'yakkwi." **12** Jesus leskwap, we:kowa' isdona' bilaknan, yam bewin ileya:nan, a:ho' unaba'de k'yak'wan kwayikya. Akky a:ho' unaban, hish a:yuchi'adinan, Datchu God lanenapkya. Le'dikwanan, "Kwa' hish kya:ki' hon le'na' detdunamme'kya."

Jesus chuwa-ya' hol hehabelk'yana:kwe shemakya

13 Jesus k'yak'wan kwayinan, Galilee aldi bi'yalakwin de'chip, em a:ho' inkwin a:witdelkya. A:witdelap, isk'on Jesus yanikk'ekky. **14** Jesus lesn allunan, Alpheus an tsawak'ona una'kya. Alpheus an tsawak'i Levi le'shina'kya. Innan ileyashnakya k'yak'wan Levi a:winnanne leyasha: imo'kya. Jesus unan, Levi-ya' le'anikwekky, "Hom do' ill allunna." **15** Levi an k'yak'wan kwadonan, Jesus idon imo'kya. Jesus dap an wokkwin lesna' din'ap, da: la:l emma hehabelk'yana:kwe dap emma ko'di leya' a:ho' a:de'ona a:willap idona: dina'kya. Akkya luknok'on Jesus illap a:walluynona. **16** Hehabelk'yana:kwe dap ko'di leya' a:ho' a:de'ona'kwin Jesus a:will idop, Jews a:wan haydoshna: yanikk'ena:kwe, Pharisee-kwe a:de'ona, Jesus-ya' unapkya. Unaban, haydoshna: yanikk'ena:kwe Jesus an wokkwin le'a:wandikwekky, "Kop la:t Jesus hehabelk'yana:kwe dap ko'di leya' a:ho' a:de'ona a:will idoy'a?" **17** La:l Jesus yanhadiya:nan, a:wambekya, "Kwa' a:we:na'manona kwa' ak'wa: mossi andeshemana:wamme. A:we'anona de'chi a:sam andeshemana:we. Le'na' de'on akkya kwa' ho' dik'wahna' a:ho' a:de'ona ishemanaky akky iynamkya. Lesnapde ko'di leya' a:ho' a:de'ona' ishemanaky akkya ho' lil dek'ohannakwin iykya. A:ho'i yam ko'di ileye:napkowa demla le' iwo:dunapdunona' ho' yanhe:doshanna."

Kop la:t kwa' Jesus an wokkwin ido:w a:deshk'wamme?

18 Les a:na', John an wokkwin dap Pharisee-kwe kwa' idoyna:wammen a:deshkwi'kya. A:ho'i Jesus inkwin a:winyan, andekkunahnapkya, "Kop la:t e:t John an wokkwin dap Pharisee-kwe a:wan wokkwin a:de'ona ido:w a:deshk'wapde, kwa' dom an wokkwin a:de'ona a:deshk'wamme?" **19** Akkya Jesus le'a:wanikwekkya, "Ma'-sh indedunon 'an a:kuwaye i:willik'yanakya haydoshnakwin a:wiyanaona ido:w a:deshkwikyan diyahanna? Ma' holo! Dem indedunon imo'de, kwa' an a:kuwaye ido:w a:deshkwikyan diyahna'ma. **20** Hol de'chip, indedunona yam a:kuwaye a:wandehwa'unna. Chims isk'on ido:w a:deshkwik'yanna." **21** Da: la:l Jesus le'a:wanikwekkya, "Kwa' chuhol bisseen chimon-akkya bisseen lashhin'annan batchunan bikleshhukwa. Le'nunnuwap, batchin chimona' lashhin'ankwin ts'iya'adinna. Lesn'ap akkya hish la:l an bisseen ts'iya'adinan, hish la:l yo'anna. **22** La:l lesna'dik kwa' chuhol u:wa k'yawe' chimona kem wahdan a:lashhinannan k'yapboshukwa. Lesnunnuwap, u:wa k'yawe kem wahdan k'uhmok'yanna. K'uhmok'yap, u:wa k'yawe' deshukkwayinna. Akkya don u:wa k'yawe' chimona' kem wahdan chimon'annan de'chi k'yapbona:wa."

Jews a:wan i:yude'chinahnakya yadonmande Jesus mosssiye

23 Jews a:wan i:yude'chinahnakya yadon de'chip, Jesus dap an wokkwin a:de'ona kyawe' doyenakow a:will a:bikwayikya. A:bikwayinan, chimaya: a:wan kyacholdo: kya:washna: a:wa:kya. **24** Akkya Pharisee-kwe a:wunaban, "Kop leyap i:yude'chinahnakya yadonnandapde luk ibanapde lesnuna:we?" Jesus-ya' andekkunahnapkya. **25** La:l Jesus a:wambenan, "Kwa'-sh don kya:ki luk ts'inan a:beye:namkya? David dap an illap a:walluynona a:will a:woshenan, hi:nina' de'unapkya. **26** Dem Abiathar Jews a:wan deywusu mossap, David God an deywusu' k'yak'wan kwadonan, deywusu' mu'le' idonan, da: la:l yam illap a:walluynona-ya' i:yukkya. Etden uhsona' mu'le God ho'n a:will immona yu'he:donan deyapde, uhsona' idonapkya. Lesnu: hish ibanaye, akkyap Jews a:wan

deywusu mossona de'chi lesnunakya uhsona' dehwan illi." **27** La:l Jesus a:wambenan, "A:ho' a:wan ele'dunon akkya God i:yude'chinahnakya yadon haydoshkya. God a:ho' a:washnan, kwa' i:yude'chinahnakya yadon 'antse'man akkya a:ho' a:washnamkya. **28** Ho' a:ho' a:wan El Ehk'ona. Akkya Jews a:wan i:yude'chinahnakya yadonnande ho' mossiye."

Jesus asi dotsipona' elekk'ekkyā.

3:1 La:l Jesus Jews a:wan deywusukk'yanakya k'yak'wan kwadop, lashhik asi dotsipona isk'on imo'kya. **2** A:ho' isk'on habonona Jesus-ya' a:yuk'e'nihchipkya, honk'wat i:yude'chinahnakya yadonnandapde asi dotsipona elekk'yanna. Chims akkya chikwana lesna' ko'andikwana. **3** Jesus asi dotsipona' le'anikwekkya, "Elemaknan, k'yalem a:ne!" **4** Da: la:l a:ho'i le'a:wanikwanan, "Ma'-sh ibanaye, kwa'hol k'okshi'dunona i:yude'chinahnakya yadonnan lesnupba? Habish ho'-sh kwa'hol bocha'dunona lesnunna? La:l k'okshik'yanna'-shi, lashhik an dek'ohannan anilik'yapba, habish aynapba?" Jesus le'a:wanikwap, kwa' ko'hol dikwanamkya. **5** Akkya Jesus duna:wallunan, hish a:wanikyadinan, hish ashe: tse'madikya, akkyap kwa' yu'he:duna:wamme'kyan diha. Akkya Jesus asi dotsipona' ambenan, "As a:nan, its'ali." Jesus le'anikwap, akky isk'on yam asin its'alip, ko'na doba asin de'ona demla yele'kya. **6** Lesnadip, Pharisee-kwe deywusukk'yanakya k'yak'wan ukkwayinan, ko'lehol yam Jesus-ya' aynanapdunon akkya, Herod an wokkwinkwin i:yanhe:doshnapkya.

Galilee aldan bi'yala'kowa a:ho'i habona'kya.

7 Jesus aldikwin yam wokkwina a:will a:kya. A:will a:nap, Galilee 'an dap Judea luwallan lan'an luwallona em a:ho'i wotdaban din a:kya. **8** Em a:ho'i ko'hol Jesus leyekkowa' i:yu'ya:nan, le:wi' hol luwalla: lan'ankwin Jesus inkwin a:witdelkya. Jerusalem dap Tyre dap Saydan luwallakwin, dap Idumeya luwallan lan'annan a:wiykya. Da: la:l ham a:ho'i Jordan k'yawin'an la:l a:na' a:wiwa'hinan, Jesus inkwin a:wiykya. **9** Hish ko'mash ko'n a:ho'

anhabop akkya, Jesus yam wokkwin le'a:wanikwekkya, "Wan, k'yayan allukkyanakya yeled'e:una:we. Akkyap hish ko'mash ko'n a:ho'i habonon honk'wat hom he'wayena:wa." **10** Akkyap em a:wena'kowa a:welekk'ekkow akkya, ham a:ho' a:we'anona yam a:wiyele'dunon a:walbididunon akkya, Jesus-ya' he'wayenapky. **11** Dens kya:ki binnan boch a:de'on a:wan tse'makwinn akkya detse'mak den'ona Jesus-ya' unaban, an sakwikkowa a:laninan, we'atchonapky, "Do' God an Tsawak'i" le'andikwekkya. **12** Akkya Jesus a:wambenan, "Kwa' hom don andepbenapshukwa chuhol ho' de'ona." Jesus le'kwanan, hish ashe: yayyudenky.

[Yam wokkwin a:deya'dunona Jesus asdemlan kwili yaldona-ya' woslihky.](#)

13 Lesna' deyadip, debok'yala:kwin yemaknan, Jesus dens chuhol yam antse'manona' ishemap, inkwin a:wiyky. **14** Lukno a:winyan, asdemlan kwili yaldo' yam wokkwin a:deya'dunona Jesus woslihky. An duda'tsi:kwe a:deya'dunon akkya woslihnan, a:wa:k'yakky. **15** Lesn a:wa:k'yanan, binnan boch a:de'ona' ukkwayik'yanaky akkya uhsona' ts'ummenan ya'ky. **16** Lukno asdemlan kwili yaldona-ya' Jesus woslihky. Jesus Simon-ya' shemakya. Shemanan, doba shi'in ukky. "Peter" le'na' shi'ukya. **17** La:l James dap an suwe John, Zebedee 'an a:tsawak a:chi-ya' Jesus shemakya. Jesus lukn a:chi-ya' "Bono:ches" le'na' shi'ukya. Luk benan "Bono:ches" le'kwap, "dowowonan ikna a:chi ho'i" le'kwe:'a. **18** Da: la:l lukno-ya' Jesus woslihky, Andrew dap Philip, dap Ba:dalemu, dap Matthew, dap Thomas. La:l da: James, Alpheus an tsawak'ona Jesus shemakya. Da: Thadiyas dap Simon, hish ashe: deywus-akkya ho'i de'ona Jesus a:chi-ya' shemakya. **19** La:l Jesus yalu' Judas-ya' shemakya. Luk Judas, Keliyo:t-kwin luwallona, Jesus-ya' udetdunona yo'anna. Jesus lukno-ya' demla woslihnan, yam k'yakkwin a:ky.

[Ham a:ho'i Jesus dekkwin ko'andikwekkya](#)

20 Jesus yam k'yak'wan de'chinan, kwadop, em a:ho' anhabokya. Em a:ho'

anhabonon akkya, Jesus dap an wokkwin a:de'ona kwa' idonakya dehwan illa:wamme'kya. **21** Jesus an i:yanikina: i:yu'ya:nan, Jesus-ya' dapn a:wiykya, akkyap lesn i:tse'makkyā, "Honk'wat Jesus an ko'hol tsemakwi: i:nadikya." **22** Hame' Jews a:wan haydoshna: yanikk'ena:kwe Jerusalem-kwin a:winyan, le'dikwekkya, "Luk lashhik Belsibul an ho'i de'ona." La:l ham a:ho'i le'dikwekkya, "Binnan boch a:de'on a:wan mosson an tse'makwinn akkya binnan boch a:de'ona ukkwayilekk'e:'a." **23** Lesdikwap akkya, Jesus a:ho' ishemanan, kwa'hol delapna:w-akkya bena: yanikk'ekkyā. A:wambenan, "Kop ma' la:l hish leya' Satan yamant i:wideh kwayik'yanna? **24** Hol ulohnan lan'an luwallona i:lakna: de'chi luwal'ap, isk'on ulohnan lana' kwa' dela:shukwa. **25** Hol k'yakwen 'an k'yakwe:nona iwollena: de'ch a:deyan, uhsona' k'yakwe:nona iwopts'ihanna. **26** Lesna'dik Satan yamande yan'inasnan, denamme' yalakwayinna. Chims ibaldok'yanna. **27** A:ho'i kwa'hol anhanlinaky akkya chuwa lashhik ts'ummenon 'an k'yak'wan ukkwadon diyahnan, imasht kela sabikkunan hashina' bowa:na:wa. Lesnan, ukkwadonan, chim 'an kwa'hol anhanlina:wa. **28** "Elleyanishhi' do'na ho' a:wambene, kwa'hol deml a:ho'i ko'di leya' a:deya'kowa, da: la:l bena: bocha God dekkwin a:beyekkowa, ho'n a:wan Datchu God le' a:wan iwo:dunan, kwa' la:l uhsona' ayyu'ya:na'shukwa. **29** Lesnapde chuwan hol God an Binnan Deywusu' dekkwin ko'andikwap, benan boch a:beyekkowa kwa' God le' a:wan iwo:dushukwa. Ishalde'ma God uhson ayyu'ya:nak'yanna."

[Jesus an i:yanikina:we.](#)

30 Jesus lesn a:wambekya, akkyap a:ho' a:benan, "Binnan boch a:de'on a:wan mosson an tse'makwinn akkya binnan boch a:de'ona ukkwayilekk'e:'a." le'dikwekkya. **31** Jesus lesa:wanikwekkya de'an, an a:suwe dap an tsitda Jesus inkwin a:winyan, dek'wan'an iluwa yulaknan, shemanapkyā. **32** Shemana:wap akkya a:ho'i Jesus illaba' dinan ullapnona le'andikwekkya, "Hadiya:wa! Dom tsitda dap dom a:suwe dom sheme:na:we. Dek'wan'an din 'ullaye." **33** A:ho'i lesandikwap, Jesus yansewahk'ekkyā, "Kop ho' in'ona hom tsitda? Dap kop a:ho' a:win'ona

hom a:suwe?" **34** Akkya Jesus dinan ullapnona a:wunan, le'kwekkya, "Lukno dinan ullapnona hom a:tsitda dap hom a:suwe a:de'ona. **35** Kwa'hol God haydoshkowa' dens chuhol lesne:nona, uhsona' da: hom suwe, dap hom ikina, da: hom tsitda." Jesus lesn a:wambekya.

[Doye:nona dap a:widen sowe' deyanona.](#)

4:1 Les a:na' Jesus Galilee aldi bi'yalakwin de'chinan, isk'on a:ho'i yanikk'ekkyā. Yanikk'yap, da: hish ko'mash ko'n a:ho' anhabokya. Em anhabop akkya Jesus k'yayan allukkyanak'yannan kwadonan, ko:wi le:t a:nan, isk'on bowa'kya. Isk'on bo'ap, deml uhson a:ho' aldi bi'yala'kowa dina'kya. **2** Akkya Jesus emma kwa'hol delapna:w-akkya yanikk'ekkyā. Yanikk'yannan, le'a:wanikwekkya. **3** "Ihadiya:wa! Chuhol doye:nona doyekkyan a:kya. **4** Lukk'on kyaptsishna' doyep, hame' kyawe' ona ts'ana'kow a:lanikdelkya. Akkya wots'ana: a:winyan, deml uhson idonapkyā. **5** Da: hame kyawe' a'yo'kowa a:lanikdelkya. Isnok'on doyena'kyadap, lessak'yaya'de ukkwayikya, akkyap kwa' sopdedashanamme'kya. **6** Uhson akkya yadokkyā 'an k'yalna:w-akkya beya: a:chabikya. Kwa' uhsona' lakwimo:we dedashanammon akky a:k'uskya. **7** La:l da: hame' kyawe' ha'otdana'kow adanikdelkya. Akkya ha'otda: a:dashanan, chimatda: a:yubakwilk'yanapkyā. Lessap akkya kwa' chimaya: yonamkyā. **8** La:l hame' kyawe' sow-k'okshona'kowa doyena'kowa, hish eludeya yokya. Chimaya: a:dashanan, da: emmanan, hame' ha'ik'yan asdemla'ma da: la:l hame' dobalekk'ya'm asdemla'ma da: la:l hame' dapnimt asi asdemla'ma do:sho:w doyena'kow 'annan ayyadona yokya." **9** Jesus le'a:wanikwanan, "Don yu'he:duna:we' diyahnan, ko'hol ho' ikwekkowa don eledokna' ayyu'hadiyahk'yana:wa."

[Kop la:t Jesus delapna:w-akkya a:ho'i yanikk'ekkyā?](#)

10 Jesus lesa:wanikwekkya de'an, a:ho' a:wandehwa:kya. A:wandehwa'up, an asdemlan kwili yaklo' wokkwin a:de'ona dap ham a:ho' illi' dinona ko'lehol delapna: yadinekkowa' andekkunahnapkyā. **11** Akkya Jesus

yansewahk'yanan, "Ma' ho'n a:wan Datchu God an imossudun dekkwin andepbena' luk ik'olo' bena: don yu'he:dunapdunona' God do'na dehwan ya'kya. Lesnapde le:wi' kwa' hom a:ho' a:de'ammona kwa' yu'he:duna:wamme' dom delapna: de'chi ihadiya:we:'a. **12** E:t lukn a:ho'i detdunande, kwa' yu'he:duna:wamme'dunon akkya ho' delapna:w-akkya beye:'a. Da: e:t ihadiya:nande, kwa' a:wiyanikwadinamdunon akkya, ho' lesn a:wambeye:'a. Dahchat yu'he:duna:wannuwan, yam ona: iyallishk'yana:wa. Lesnuna:wannuwap, a:wan ko'di leya' a:ho' a:deya'kowa God le' a:wan iwo:dunan, uhsona' dommi'anna. Lesna' de'on akkya ho' delapna:w-akkya de'ch a:wambeye:'a."

[Jesus luk delapnan ham a:ho' a:yu'he'duk'yakya.](#)

13 Delapnan do'na' ho' yadinekkowa kwa'-sh don yu'he:duna:wamme? Kwa' don luk delapnan yu'he:duna:wammen, kop leya' hom an doba delapna: don yu'he:duna:wa? **14** Doye:nona ho' andepbekkowannan God an bena: beye:nona' hi:nina' ho'i. **15** Ona ts'ana'kowannan hi:nina' ham a:ho'i. Lukn a:ho'i God an bena: ihadiya:kya de'an, lessak'yaya'de Satan dinakwin iynan, God an bena: i:wik'e:na:napkowa' iyo'unna. **16** Lesna'dik hi:nina' ham a:ho'i a'yo'kowannan hi:nin a:ho'i. Lukno a:ho' God an bena: ihadiya:nan, lessak'yaya'de k'ettsanish ildemadina:wa. **17** Lukno a:ho'i chimatda: kwa' lakwimammon-annan hi:nin a:ho'i. Dom ko:wi' delana:na' ildemana:wa. Akkya e:t ildemana:wande, yam ildemana:won akkya denikwin de'chip, chuhol ko'a:wanikwap, denamme yam ildemanapkowa le' a'una:wa. **18** La:l ham a:ho'i ha'otdana'kow-annan hi:nin a:ho'i. E:t God an bena: ihadiya:wapde, **19** kwa'hol lil dek'ohannannan udena: de'ona de'ch antse'mana:we. Dap hewe' ichem'ana:we. Da: la:l dens kwa'hol eludeya: deya'dunona de'ch i:tse'me:'a. Lessap akkya God an bena: i:wik'e:na:napkowa uhsona' bena: denamme' detdoma yo'anna. Akkya kwa' la:l God an bena: yanhe:doshkowa lukn a:ho'i lesn a:wa:na'mon akkya, kwa' kwa'hol k'okshin yoshukwa. **20** La:l da: ham a:ho'i sow-k'oksh-annan hi:nin a:ho'i. Luknok'on God an bena: ihadiya:nan, hish hiyawlushna' anildemanan, le'kon detsemak delakwik'yanna. Emma kwa'hol k'okshi

leye:na:wa. Hame' ha'ik'yan asdemla'ma, dap hame' dobalekk'ya'm asdemla'ma, dap hame' dapnimde asi asdemla'ma ayyadona' kwa'hol k'okshi ko:' leye:na:wa."

[Hop ishana: habiyanne bowak'yannankya?](#)

21 Akkya isk'on Jesus yayyala'kya, "Ma'-sh chuhol kya:ki ishana: habiyan hu'chibon'an manikkya ik'olo'unna? Ma' holo! Ma'-sh da: chuhol kya:ki ishana: habiyan bew'an manikkya ik'olo'unna? Ma' holo! E:t ishana: habiyan yu'he:do' bowak'yanna. **22** Hol de'chip, kwa'hol deml ik'olo'kowa a:ho' eledokna' yu'he:duna:wa. Dens kwa'hol ik'olo'kowa yu'he:dodinna. **23** Chuhol hiyawlushna' yu'he:dun iyahnan, hadiya:wanna." **24** La:l Jesus a:wambenan, "Kwa'hol don ihadiya:kowa eledokna yu'hadiyahk'yana:we. Ko:wi' hol don yu'hadiyahk'yana:wona, lessi'dik don yu'he:duna:wa. Da: la:l a:nankwin, God uhsona' ayyadona' tse'mak anikwa: do'na yakk'yanna. **25** Akkyap chuhol emma tse'mak anikwa: illona, God uhsona' da: deliya' a:wuts'inna. Lesnapde chuhol dom ko:wi' hol tse'mak anikwa: illona, God demla le' an wo:dunna."

[Ko'lehol do:sho:we yo'e:'a.](#)

26 Da: la:l Jesus le'a:wanikwanan, "God an imossudun dekkwin le'na' dek'yanna. Ko'na lashhik doye:nona. Luk doye:nona honk'wat do:sho:w doyenana. **27** Dehlap alanna, dap dewap okwinna. Lessi' dewa: andewakya de'an, do:sho:we doyenana'kowa ilakwimmoknan, yo'anna. Yo'apde, kwa' doye:nona ko'lehol yokowa ayyu'ya:na'shukwa. **28** Aweklin an tse'makwinn akkya lena: yo'e:'a. Kela shetdan yo'anna. La:l isnok'on ts'o'le' yo'anna. La:l mi'le' yalu' yo'anna. **29** An miyan shohok'yadap, miyashe:nak'yanankwin de'chip akkya, doye:nona yam i:kwa:nik'ena:kwe deyatchinakwin miyahnakya akkya a:wa:k'yanna."

[Kwa'hol lenanne "mustard" le'andikwe:nona.](#)

30 Jesus la:l a:wambenan, "Da: la:l kwap-annan God an imossudun

dekkwin hi:nina' dehwan dek'yanna? Kwap delapnan de'ona God an imossudun dekkwin hi:nina'dunona lesde:na' ho' beyenna? **31** God an imossudun dekkwin kwa'hol lenan "mustard" le'andikwe:non 'an do:shon-annan hi:nina. Luk do:shon aweklan doye:nak'yap, le:wi' ulohnan hish luk do:sho:w le:hokkw 'a:ts'ana. **32** Lesnapde doyena'kowa yo'ap, le:wi' latda: ayyadon a:la'anna. An yachi: lana yo'ap, chim wots'ana: a:wiynan, isk'on iwets'ona:wa." Jesus lesa:wanikwekkya. **33** Les a:ho'i yu'he:dunapdunon akkya Jesus emma delapna:w-akkya a:wambekya. **34** Jesus delapna:w-akkya de'chi a:ho' a:wambeyekya. Lesnapde yam wokkwin a:de'on a:samma de'chi a:will immon, demla luk delapna: a:yu'he:duk'yakkya.

Jesus unahsinde chunek'yakkya.

35 Uhsi'de yadonnan sunhap, Jesus yam wokkwin a:de'ona le'a:wanikwekkya, "Si! Wan hon dobakky aldan iwa'hinakwin a:wa:she." **36** Dem Jesus k'yayan allukkyanak'yannan utchap, an wokkwin a:de'ona a:ho' ayyaknahnan, illap a:wa:kya. A:wa:nan, la:l hame' k'yayan allukkyanaky-akkya a:ho'i wosl a:wa:kya. **37** Wosl a:wa:nap, unahsinde iykya. Eledebowa: k'yayan allukkyanak'yannan i:yakdoshnan, k'ya:kwadelkya. Eledebowa: k'yayan allukkyanaky elt ik'yapbotdi'kya. **38** Lesnapde Jesus k'yayan allukkyanaky mas'an bayannan alkya. Akkya an wokkwin okwik'yanan, le'andikwekkya, "Hana: ha:! Ho'n a:wan yanikk'e:nona! Son a:yalakwayinna! Kwa'-sh ho'na' do' a:wanko'hanna'ma?" **39** Uhson akkya Jesus elemaknan, unahsinde ayyudenkya. Ayyudenan, Jesus eledebowa: a:wambekya, "Delokk'yanaba! Yu'lahk'idi!" Jesus leskwap, akkya isdona' unahsinde chunekya. Unahsinde chun'ap, chims delokk'yadikya. **40** Delokk'yadip, Jesus yam wokkwin a:de'ona' le'a:wanikwekkya, "Kop la:t don i:deshlankya? Kwa'-sh hom don anildemana:wamme? Kwa'-sh hom dekkwin don aynshihmakky a:ho' a:de'amme?" **41** Jesus lesa:wanikwap, an wokkwin a:de'ona i:deshladinan, a:yuchi'adikya. Le'nep i:yashhu'wan, "Chuwap hish luk lashhik ayyuchi'ana? Binnakya dap eledebowa: a:deyande, kwa'hol lesnun

ihakk'yap, uhsona'de lesnuna:wa."

Jesus chuwa lashhik binnan boch an tse'makwinn akkya tse'mak den'ona' elekk'ekkya.

5:1 Jesus dap an wokkwin a:de'ona aldi bi'yalan dobakya iwa'hinakwin a:de'chikya. Lil ulohnakwin Geresene-kwe luwalla'kya. **2** Isk'on a:de'chinan, Jesus dap an wokkwin k'yayan allukkyanak'yannan ukkwayip, isdona' chuwa lashhik binnan boch an tse'makwinn akkya tse'mak den'ona elelo:wan a'loshdannan kwayinan, Jesus anikdohkya. **3** Lukk'on awoshdekkowa ik'yakwe'kya. Kwa' chuhol hewiyuli:w-akkyadapde bowa:kya iho:damme'kya. **5** Isol an asi: dap sakwi: hewiyuli:w-akkyabowa:k'yapde, hewiyuli: a:ts'alchonon, a:k'uhmok'ekkya. Akkya kwa' chuhol hanukwanakya ts'ummenan illamme'kya. **5** Dewana: awoshdekkowa' dap adela:wa'kowa isha'malt ashe: we'atchonan, aw-akkyas'iyak'ekkya. **6** Jesus dem holomash im'ap, luk lashhik Jesus inkwin ye:lahkya. Inkwin de'chinan, Jesus an sakwikkowa lanikya. **7** Hish ashe: we'atchonan, Jesus-ya' le'anikwekkya, "Do' Jesus, God i:yamakwin de'on 'an Tsawak'i. Kop la:t hom do' ambisakk'e:'a? Ho'n A:wona:w Illona God hom an bena: hadiya:wa. Dishhomaha! El hom do' anattsu'manamdu." **8** Binnan bocha' de'ona lesn ambekya, akkyap Jesus le'anikwekkow akkya, "Le' lashhik'on-annan kwayi." **9** Lesanikwekkya de'an, Jesus ayyala'kya, "Kop do' shina?" Akkya binnan bocha' de'ona ansewahk'ekkya, "Ho' Asdemla Mi:l le'shina, akkyap hon em'ona." **10** Akkya binnan boch a:de'ona Jesus-ya' le'andikwekkya. "Dishhomaha! El ho'na' do' lil ulohnannan ukkwayik'yanamdu." **11** Les a:na' hish emma bitsu:di danan debok'yala bi'yala'kowa idoynapkyakya. **12** La:l binnan boch a:de'ona "Dishhomaha!" Le'andikwanan, "Ho'na' bitsu:t-annankwin ukkwadok'ya." **13** Akkya Jesus le'a:wanikwekkya, "Lun, ukkwadoshe." Akkya binnan boch a:de'ona lashhik'on-annan ukkwayinan, bitsu:t-annankwin ukkwadokya. Ukkwadop, bitsu:di danan delechi dedashanan iluwahna' baniynan, aldan iwokk'yali'kya. Luk danan kwili mi:l yalanan deya'kya. **14** Lessap akkya bitsu:di wowilli:kwe yudulaknan, luwallan lan'an dap

luwalla: a:ts'anan ko'hol leyadikowa' a:ho'i yadinenapkyā. Yadinep, a:ho'i detdunan kwayikyā, ko'hol bitsu:di danan a:walleyadikowa. **15** Lukno a:ho'i Jesus inkwin a:de'chip, lashhik binnan boch an tse'makwinn akkyā tse'mak denkowa kwanleyaban bo'ap, a:ho' unapkyā. Unabap, dik'wahna' tse'makkyā. Lukn a:ho' unaban, i:deshladinan, a:yuchi'adikyā. **16** Chuwan hol luk unaban, ko'hol lashhik'on alleyadikowa dap la:l ko'hol bitsu:di danan a:walleyadikowa andepben bena: yelanapkyā. **17** La:l a:ho'i ko'hol leyadikowa i:yu'ya:nan, a:wan luwall'an kwayidunona' Jesus-ya' hakk'yanapkyā. **18** Jesus dem chim k'yayan allukkyanak'yan kwadon ihap, lashhik binnan boch an tse'makwinn akkyā tse'mak den'ona Jesus-ya' le'anikwekkya. "Dishhomaha! Dom ho' ill a:nuwa." **19** Lesnapde Jesus le'kwanan, "Holo! Lu', yam iyanikina: dinakwi. Kwa'hol God Mossona dom ansatdukowa, dap ko'lehol dom anko'hadikowa' do' yadinetdu." **20** Jesus lesanikwap akkyā, lashhikU le:hol Asdemlan Luwalla: le'deshinakwin a:kya. Isk'on de'chinan, ko:wi' hol Jesus ansatdukowa' yadinep, deml a:ho' ihadiya:wona a:yuchi'adikyā.

[Chuwa lashhik Jairus le'shinona.](#)

21 La:l da: Jesus k'yayan allukkyanak'yannan kwadonan, aldin doba bi'yalakwin iwa'hikyā. Isk'on de'chip, em a:ho'i inkwin anhabokya. Jesus bi'yalakwin imo'kya. **22** Isk'on im'ap chuwa lashhik, Jews a:wan deywusukk'yanakya k'yakwe mossona Jesus inkwin iykyā. Luk lashhik'i Jairus le'shina'kya. Lukk'on Jesus-ya' unan, Jesus an sakwikkowa bakdekla' lanikyā. **23** Bakdekla' laninan, i:sat anshemakya. I:sat anshemanan, le'anikwekkya, "Hom e'lashdok ts'ana 'ashen iha. Dishhomaha! K'yalem, hom ill a:ne. Yam asin-akky albididu, akkyā yelekk'yanna. Yeleknan, kwa' asheshukwa." **24** Akkyā Jesus ill a:kya. A:nap, da: em a:ho' illap a:wa:nan, Jesus-ya' he'wayenapkyā.

[Chuw okyattsik we'anona.](#)

25 Lesn a:wa:nap, chuw okyattsik da: yakshukyā. Luk okyattsik asdemlan

kwili yaldo' debikwayina' weyakky illi'kya. E:t kwa' lesnushukwa'kyadapde, an ade ukkwayilekkya. **26** Akkya hish ko'mash ko'na yu'deshladik'yakky. E:t em ak'wa: a:mossi anildinapkyadapde, la:l oky an he denkyadapde, lesnapde dem luk weyakky illi'kya. Kwa' yelaknammen, hish la:l yokya. **27** Okyattsik ko'hol ayyuchi'ana: Jesus lewukowa' yu'ya:nan, ho'inan bikwayinan, Jesus an massikwin iykya. Jesus an kwanleya: albidikya. **28** Kwanleya: albidinan, le'na' tse'me:'a, "Honk'wat an kwanleya: domt ho' albidinan, ho' demla yelek'yanna." **29** Chim hish albidip, lessak'yaya'de an ade ukkwayilekkowa' chunekya. Akky an weyakky elleyanishhi' chune'anona' ayyu'ya:na'kya. **30** Jesus lessak'yaya'de ayyu'ya:na'kya yam elekk'yanona. Akkya ho'inakwin yallupnan, idekkunahkya, "Chuwap hom an kwanleya: albidikya?" **31** Akkya an wokkwin a:de'ona le'andikwekkya, "Dunadi! Em a:ho'i dom lil he'wayena:we. Kop leyap 'Chuwap hom an kwanleya: albidikya?' do' idekkunaha?" **32** Lesnapde Jesus chuhol albidikowa unakyan iyahnan, hish duna:w-allukky. **33** Akkya okyattsik yam yelek'kow eledokn ayyu'ya:nan, deshladina labana: yokya. Jesus inkwin iynan, Jesus an sakwikkowa' bakdekla' laninan, yam Jesus an kwanleya: albidikowa' mola' beyekky. **34** Akkya Jesus le'anikwekkya, "Do' yam ildemanon akkya yele'kya. Do' k'ettsanish a:nan, el do' la:l tse'me:namdu. Kwa' kya:ki lucky-akkya do' la:l wedishukwa."

Jesus Jairus an e'lashdok'ona' elekk'ekky.

35 Dem Jesus lil beyep, Jairus an k'yakkwin chuwan a:lashhik a:wiykya. Jairus inkwin a:de'chinan, ambenapky, "Dom e'l ashekya. El la:l Yanikk'e:non ambisakk'e:na'ma." **36** E:t le'dikwapde, Jesus Jairus-ya' le'anikwekkya, "El deshlanna'ma. Hom anildemanan, doms hom do' aynshihmakky ho'i dek'yanna." **37** Lesanikwanan, kwa' chuhol la:l dabann a:namdunon akkya, Jesus a:ho'i yayyudenkya. Dom Peter, dap James, dap an suwe John lessona' a:samma Jesus dap Jairus a:chi' illap a:wa:nuwa. **38** Lukno Jairus an k'yakkwin a:wiyap, isk'on em a:ho' i:tse'manan, ashe: we'atchona:wap, Jesus a:wuna'kya. **39** Akkya Jesus k'yak'wan kwadonan,

yayyala'kya, "Kop leyap don we'atchoyna:we? Kwa' e'l ashena'ma. Dom ala." **40** "Dom ala" le'kwap, a:ho'i Jesus-ya' amahchinan, ayyammo'aye:napkya. Akkya isk'on demla dek'wanakwin ukkwayik'yakka. E'lashdok an datchu dap an tsitda dap chuwan hol illaba' din'ona e'lashdok chuwalkwin Jesus a:will iykya. **41** Chuwalkwin de'chinan, Jesus an as 'a yadenan, le'anikwekkya, "Dalila kumi." "Dalila kumi" le'kwap, "E'ashdok ts'ana, bilaku!" **42** Lesanikwap akkya, lessak'yaya't e'lashdok ik'walt iho'idinan, bilaknan, yamant iduloshokkya. Lessap akky a:ho' ist habonona lalekk'yankwin a:yuchi'adikya. Luk e'lashdok asdemlan kwili yaldo' debikwayikya. **43** Lesnapde Jesus e'lashdok iho'idikowa' chuwan hol yadine: a:ho'i yayyudenkya. La:l e'lashdok'on an a:lashhina:won a:chi-ya' idok'yan ihakk'ekky.

[Jesus yam luwall'andapde kwa' ayyulashhik'yanakna'ma.](#)

6:1 Isk'on Jesus dehwa:nan, yam luwallakwin a:kya. La:l an wokkwin a:de'ona illap a:wa:kya. **2** Jews a:wan i:yude'chinahnakya yadonnan deywusukk'yanakya k'yak'wan Jesus a:ho'i yanikk'ekky. Chuwan hol emmona hadiya:napkowa a:yuchi'adinan, le'dikwekkya, "Hop luk lashhik luk le:wi' yu'he:dukya? Kop leya' hish lukk'on tse'mak anikwa? Kop leya' luk kwa'hol ayyuchi'ana: ko:' leye:'a? **3** Kwa'-sh luk lew-akkya kwa'hol a:washe:nona de'amme? Kwa'-sh Mary an tsawak'i de'amme? Ma' leha'ba, James dap Joses, dap Judas, dap Simon lukk'on a:wan baba lashhi. An a:wikina: lil luwall'an luwallaye." Akkya a:ho'i Jesus-ya' an'ibisanan, ayyuk'yalnappkya. **4** Akkya Jesus le'a:wanikwekkya, "Dens hol God an beyena:kwe a:nap, isk'on ayyulashhik'yanak'yanna. Lesnapde yam luwall'andapde God an beyena:kwe kwa' ayyulashhik'yanakna'ma. Yam i:yanikina:wandapde, yam k'yak'wandapde, kwa' God an beyena:kwe ayyulashhik'yanakna'ma." **5** Akkya kwa' la:l isk'on Jesus kwa'hol ayyuchi'ana! ko' leyenakya iho:damme'kya. Dom ko:wi' a:ho' a:we'anona yam asinnakya a:walbidinan, a:welekk'ekky. **6** Kwa' a:ho' anildemana:wammon akkya Jesus hish ashe: tse'madikya.

Jesus yam wokkwin a:de'ona luwalla:wa'kowa' a:wa:k'yakkyā.

Akkyā Jesus luwalla: a:ts'ana'kow allunan, a:ho'i yanikk'ekkyā. **7** Les a:na', Jesus yam asdemlan kwili yaldo' wokkwin a:de'ona ishemakkyā. Ishemanan, yam bena: a:beyetdunon akkyā kwilela wokk'yaba: a:wa:k'yakkyā. A:wa:k'yanan, binnan boch a:de'ona' ihanukwanakkyā ts'ummenan ya'kyā. **8** Luwalla: a:wa:k'yanan, kwa' kwa'hol wopbonap a:wa:namdunona' yayyudenkyā. Kwa' mu'le', dap kwa' wahdan, dap kwa' hewe' a:wan kemmekwi:wa'kowa' wopbopshukwa. Dom damdelnan de'chi wopbona:wa. **9** Keyala: mokkwa: illapdunona' ihakk'ekkyā. Lesnapde kwa' kwil utchun illapshukwa. **10** La:l Jesus lesn a:wa:k'yanan, le'a:wanikwekkyā, "Don hol k'yak'wan kwadonan, isk'onde don dinak'yanna, dem kya:ki' don uhsona' luwallannan dehwa:n diyahnan, chim don ukkwayinna. **11** Hol luwallakwin an luwallona kwa' do'na' yanhadiya:na:wammen, habish kwa' do'na' a:wayyulashhik'yana:wammep, uhson akkyā don a:yaknahna:wa. A:yaknahnan, a:wan dekkwin yu'he:don deya'dunon akkyā don yam sakwikkowa' isopba'nashna:wa." **12** Jesus lesa:wanikwekkyā de'an, an wokkwin a:de'ona luwalla:wa'kow a:wallunan, a:ho'i God an bena: a:yu'ya:k'yanapkyā. Le'a:wandikwanan, "Don yam ko'di leya' a:ho' a:deya'kowa le' iwo:dunan, kwa' la:l don lesn a:ho' a:deya'shukwa." **13** Lesn a:wallunan, hish emma binnan boch a:de'ona' a:ho' a:wan ukkwayik'yanapkyā. Da: la:l em a:ho' a:we'anona' ishana: biss-akkyā a:mi'do:nan, a:welekk'yanapkyā.

Kolehol John Wok'oshona:kwe ashekkyā.

14 Ko'hol Jesus leyekkowa Jews a:wan Ley Herod yu'ya:kkyā, akkyap luk bena: yelana'kyā. Akkyā ham a:ho'i le'dikwanan, "Luk lashhik'i John Wok'oshona:kwe de'ona. E:t ashekyadapde, lesnapde ik'walt ho'i yokkyā. Le'na' de'on akkyā hish luk kwa'hol ayyuchi'ana: ko:' leyenakkyā dehwan illi." **15** Lesnapde ham a:ho'i le'dikwanan, "Lukkyā Elijah." Dap la:l ham a:ho' a:benan, "Lukk'on ino:de God an beyena:kwe ho'i deya'kow-annan hi:nina' ho'i" lesdikwekkyā. **16** Lesnapde Herod yu'ya:nan, le'kwekkyā,

"Luk John Wok'oshona:kwe. E:t wishapts'ina'dunona' ho' haydoshkyadapde, lesnapde ik'walt ho'i yonan, luk uhsona." **17** aHerod lesna' tse'manan, akkyap kwa' dem luk kwa'hol Jesus leyekkowa yu'ya:na'man, Herod le'na' de'ukya. Yam suwe Philip an o:yona' yillukya. E:t an'iban'apde, yillukya. Philip an o:ye Herodiyas le'shina'kya. **18** Herod luk okyattsik yillup, akkyap John Wok'oshona:kwe Herod-ya' le'anikwekkyap, "Kwa' do' yam suw 'an o:yona' yillushukwa'kya, akkyap hish luk ibanaye." **19** Uhson akkyap Herodiyas John-ya' ashe: anhemmotchokya. Yam imashde den John-ya' aynana'dunona de'chi tse'ma. Lesnapde kwa' an iho:damme'kya, akkyap kwa' Herod lesnuna'man iyahkya. **20** Hish Herod John-ya' atdana, akkyap John hish dik'wahna' ho'i de'ona dap deywus-akkyap ho'i de'ona. Lesna' de'on akkyap Herod John-ya' dehya'dunona' de'chi tse'ma. Herod John-ya' anhadiya:nan, e:t an tsemakwi: i:bohlik'yapde, allininan anhadiya:kya. I **7** bE:t lesna' tse'mapde, yam o:y an tse'makwinn akkyap, Herod John-ya' bowa:na'dunona dap i:yupbokya k'yakkwin utchu:na'dunona haydoshkya. **21** Les a:na', Herodiyas ko'na ants'ummehna' tsemakwi: illi'kowa' dehwan yokya. Herod an chawokya dekkwin de'chip, le:wi' yam yan'ul a:mossona dap yam sondalu:kwe a:wan a:mossona, dap la:l a:lashhik'i li:ku a:wan lana' dewak'ekkyap. **22** Okyattsik Herodiyas an e'le Herod dap an a:ho' habonakwin kwadonan, isk'on oda'kya. Odap, hish Herod dap an a:ho'i habonona a:k'ettsadik'yakkyap. Akkyap Herod e'lashdok'ona' le'anikwekkyap, "Dens kwa'hol yam andeshemanona do' benap, uhsi'de dom ho' uts'inna. **23** Dens kwa'hol yam andeshemanona, le:wi' hom ulohnan deml i:bachina' de'china, do' benap, les hol dom ho' uts'inna." Herod lesna' e'lashdok'ona' anhe:doshkya. **24** Herod leskwap, e'lashdok kwayinan, yam tsit inkwin de'chinan, ayyala'kya, "Kwap ho' anshemanna?" Akkyap an tsitda Herodiyas ansewahk'yanan, "John Wok'oshona:kwe an oshokkwin do' shemadu." **25** Akkyap isdona' hish heshhina' Ley utchukwin kwadonan, e'lashdok'i le'anikwekkyap, "Ho' John Wok'oshona:kwe an oshokkwin sa'lannan etdo' andeshema." **26** E'lashdok'i leskwap akkyap, hish Herod ashe: tse'madikya. Lesnapde kwa' yam anhe:doshkowa' benan k'uhmok'yana'man iyahkya, akkyap yam a:ho' ist habonona uhsona' benan

ihadiya:kya. **27** Akkya isk'on yam sondalu:kwe a:k'yanan, John an oshokkwin le iydunona' hakk'ekkyia. Akkya sondalu:kwe i:yupbokya k'yak'wan kwadonan, John-ya' wishapts'ikya. **28** Wishapts'ikya de'an, sondalu:kwe John an oshokkwin sa'lannan etdo' le iynan, e'lashdok'ona wolukkya. Woluts'ip, da: e'lashdok'i yam tsitda wolukkya. **29** Akkya John an wokkwin a:de'on i:yu'ya:nan, John an lunnin dapn a:wiykya. An lunnin ahnan, a'loshdan balo:napkya.

[Apde mi:l a:lashhik'i Jesus ayyuchi'ana' a:widok'yakkya.](#)

30 Jesus an wokkwin a:ben a:wa:k'yana'kowa ik'walt Jesus inkwin a:winyan, yam kwa'hol demla ko:' leye:napkowa', dap kwa'hol a:ho'i yanikk'enapkowa adinenapkya. **31** Em a:ho'i Jesus dap an wokkwin dinakwin a:witdelap akkya, kwa' idonakyadapde dehwan illa:wamme'kya. Akkya Jesus yam wokkwin le'a:wanikwekkya, "Wan, son a:sam iwoslihn a:wa:she hol dehwa desammakwi, akkya hon isk'on ko:wi' hol i:yude'chinahna:wa." **32** Jesus dap an wokkwin a:de'ona k'yayan allukkyanak'yannan ukkwadonan, hol dehwa desammakwin a:wa:kya. **33** A:wa:nap, em a:ho' a:wunaban, a:wannabidinapkya. Akky a:ho'i le:wi' demla luwall'annan iluwahnan, Jesus dap an wokkwin a:wa:dun dekkwin a:ho' a:wetchip a:de'chikya. Jesus dap an wokkwin a:de'ona k'yayan allukkyanak'yannan ukkwayinan, Jesus a:ho' a:wunan, a:wanko'hadikya. Akkyap lukn a:ho'i kyane:lu kwa' wowilli:kwe illa:wammon-annan hi:nin a:ho'i. Akky isk'on Jesus emma kwa'hol yanikk'ekkyia. **35** Dela:'ap, an wokkwin a:de'ona Jesus inkwin a:winyan, le'andikwekkya, "Lil hish desammaye, dap la:l hish dela:'a. **36** Lukno-ya' a:ho' a:wa:k'yatdu, luwalla: lotdehnakwi dap luwalla: a:ts'anakwi, akkya kwa'hol idonakya wo:dihna:wa." **37** Lesnapde Jesus le'a:wanikwanan, "Don kwa'hol idonakya yakna:we." Akkya ayyalapkya, "Kop leya' lesna' dek'yanna? Son a:wa:nan, hon-sh kwilik'yan asi asdemlan denari he:de'ch-akkya mu:dihnan, a:ho' idonapdunon akkya yakna:wa?" **38** Akkya Jesus le'a:wanikwekkya, "Lun detduna'she. Ko:wip don muw illaba?" Ko:wi' muw illabon delank'ohak'yanan, le'dikwekkya, "Apde mulo:w dap kwili

k'yashhida hon illaba." **39** Lesdikwap, isk'on Jesus a:ho'i wokkwi: a:ts'an akky'a beya'kow idina:n ihakk'ekky'a. **40** Lesn akky'a wokkwi: akky'a hame' dapnimt asi asdemlalala' dap ham apdenak'yan asdemlalala' idina'kya. **41** Jesus apde mulo:w dap kwili k'yashhida wo:dihnan, a'bo'yakwin dunik'eyado:nan, yam Datchu God "Elahkwa" le'anikwekky'a. La:l muw a:k'uhmok'yanan, dap k'yashhit a:chi-ya' i:bahchelnan, a:ho'i dinona' i:yukna'dunon akky'a yam wokkwin a:de'ona' i:yukky'a. **42** Lukno le:wi' deml a:ho' isk'on habonona idonap'en, yushelk'yanapky'a. **43** Yushelk'yana:wap, asdemlan kwili yaldo' hu'chibonan botdi' muk'uhmo: dap k'yashhida etchi'kowa' Jesus an wokkwin habok'yanapky'a. **44** Chuwan hol lukno idonapkowa apde mi:l a:lashhik a:deya'kya. Kwa' a:wokyattsik dap a:wan chawe' yalena:wamme'kya.

Jesus aldina'kowa allukky'a.

45 Isdona' Jesus yam wokkwin a:wambenan, "Lu'no, k'yayan allukkyanak'yannan ukkwadonan, hom etchiba' aldikwin a:wiwa'hishe. Bethsaida-kwin a:wa:she." Lesa:wanikwekky'a de'an, Jesus la:l a:ho' a:wan k'yakwe:wa'kowa' a:wa:n ihakk'ekky'a. **46** A:ho' a:wa:nap, Jesus hol yalakwin deywusukk'ekkyan yemakky'a. **47** Dehlap, Jesus dem yalakwin sam im'ap, an wokkwin k'yayan allukkyanaky-akky'a aldi'kowa' a:wiwa'hikya. **48** Jesus a:wunap, hish detse'mak denna k'yayan allukkyanak'yannan ulakkwishle:napky'a, akkyap hish ashe: binna'kya. Dek'ohadinna lotdap, Jesus k'yawina'kow allunan, yam wokkwin dinakwin lotdehna' iyky'a. Dina'kowa' bikwayin iyahky'a. **49** Lesnapde k'yawina'kow allup, unaban, i:deshladinan, we'atchonapky'a, akkyap honk'wat haba le'i:hadikya. **50** Akky' ansam unaban, hish i:deshladikya. Lesnapde Jesus isdona' le'a:wanikwekky'a, "El i:tse'me:na'ma, akkyap ho:'o. El deshlanna'ma." **51** Le'a:wanikwanan, a:willi' k'yayan allukkyanak'yannan kwadop, binnakya chunekya. Akky'a Jesus an wokkwin kwa' yu'he:duna:wammen, hish hiyawlushn a:yuchi'adikya. **52** A:yuchi'adinan, akkyap ko'hol Jesus mulo:w-akky'a ayyuchi'ana' leyekkowa' kwa' dem yu'he:duna:wamme'kya. Kwa' hish hiyawlushna' uhson

ildemana:wamme'kya.

Genesalet-kwin Jesus a:ho' a:we'anona a:welekk'ekkyā.

53 Les a:na', aldin'an a:wiwa'hikya. Genesalet-kwin a:de'chinan, yam k'yayan allukkyanakya bi'yalakwin bowa:napkya. **54** Isk'on Jesus an wokkwin k'yayan allukkyanak'yannankwin ukkwayip, a:ho'i isk'on luwallona Jesus-ya' annabidinapkya. **55** Akky a:ho'i lil le:wi' luwallan lana'kowa hish yedahn a:wallukkyā. Lesn a:wallunan, dens hol Jesus 'an a:nona i:yu'ya:nan, a:ho' a:we'anona' a:wan bewi:wa'kowa' woliba'de a:willin din de'chilkya. **56** Dens hol Jesus alluna'kowa', luwalla:wa'kowa dap luwalla: a:ts'ana'kowa dap la:l heshoda:wa'kowa', isk'on a:ho'i dehwitda'kowa a:ho' a:we'anona wo'yopkya. Akkya ko:wi'dapt an kwanleya: mayakwin yadena:we' diyahnan, dishhomaha:w-akkya Jesus-ya' ayyalapkya. La:l dens chuwan hol an kwanleya: albidinan, a:wiyele'kya.

A:lashhina: a:wan haydoshna: de'ona.

7:1 Les a:na' Pharisee-kwe dap hame' haydoshna: yanikk'ena:kwe Jerusalem-kwin a:wiykowa' ansammo Jesus inkwin anhabokya. **2** Jesus inkwin anhabop, hame' Jesus an wokkwin a:de'ona kwa' dem yask'oshona:wammen a:wasi: aynchi'mowande idoyna:wap, Pharisee-kwe dap haydoshna: yanikk'ena:kwe a:wunapkya. **3** Lesnapde Pharisee-kwe dap demla hame' Jews a:de'ona, kwa' dem ele yask'oshona:wammen, kwa' yayyu'anikdo' idonapshukwa, akkyap a:wan a:lashhina: lesna' haydosnapkya. **4** Pharisee-kwe dap hame' Jews a:de'ona kwa'hol i:yanhalisoynakwin ik'walt a:winyan, kwa' idonapshukwa dem kel asi: ik'oshonan chimi. La:l da: hish ko'mash ko'na haydoshna: illaba, akkya sawe' dap dewe', dap desilili sawe' wok'oshoyna:we. **5** Lessap akkya Pharisee-kwe dap haydoshna: yanikk'ena:kwe Jesus an wokkwin a:de'ona' a:wunadik'yanan, Jesus-ya' ayyalapkya, "Kop leyap kwa' dom wokkwin a:lashhina: a:wan haydoshna:wa'kowa' lesn a:wa:na'ma? Kwa' asi: ik'oshona'man idoyna:we." **6** Akkya Jesus yansewakh'yanan, "Hish kya:kol

Isaiah elleyanishhi' do'n a:wandepbekkya. Hish don ildemana' yashe:na:w'ona. Isaiah le'na' ts'ina: ya:k'yakkya. 'Luk a:ho'i yam ishhi: k'yattso'wan de'chi hom ayyulashhik'yana:we. Lesnapde yam ik'e:nakwin kwa' yam ildemana: a:de'china'ma. **7** Domdi: hom andeywusukk'yana:wa. Ho'it an haydoshna: yanikk'yanan, ilde le'dikwe:'a.'" **8** La:l Jesus le'a:wanikwekkya, "Don God an haydoshna: kwiho:nan, la:l don ho'it an haydoshna: hashin a:yaknaba. **9** He: do'no! Hish don dekk'wande God an haydoshna: le' a'unan, akkya don ho'it an haydoshna:w-akkya a:wa:ne." **10** Jesus le'kwanan, "Lil Moses le'kwekkya, 'Don yam datchu dap yam tsitda ayyulashhik'yana:wa,' la:l da: le'kwekkya, 'Chuhol yam datchu dahchat yam tsitda dekkwin bena: bocha' beyep, lukk'on imasht aynanak'yanna.' **11** Lesnapde le'na' don i:yanikk'e:na:we. Don le'dikwanan, 'E:t chuhol lashhik yam tsitda dap yam datchu kwa'hol ansatdudunona' illinde, "Corban" le'kwan, **12** kwa' yam tsitda dap yam datchu ansatdushukwa. Akkyap "Corban" le'kwan, "Lukkya God a:ni. Kwa' do'n a:wan de'amme." le'kwe:'a.' **13** Le'na don yam haydoshna: i:yanikk'e:nan, ko'hol God do'n a:wambekkowa' kwa' don ihadiya:we:na'ma. Lesna'dik da: emma kwa'hol de'ona don lesne:na:we."

[Kwap-akkya lashhik onan bochakwin kwadonna?](#)

14 Akky isk'on Jesus la:l a:ho'i yam inkwin ishemanan, le'a:wanikwekkya, "Hom ansam anhadiya:na:we! **15** Kwa'hol deml ido:w lashhik idonande, kwa' uhson akkya onan bochakwin kwadoshukwa. Lesnapde kwa'hol ko'di: leyenakowa' uhson akkya onan bochakwin kwadonna. **16** Chuwan hol don yu'he:duna:we' diyahnan, yu'hadiyahk'yana:we!" **17** Jesus lesa:wanikwekkya de'an, a:wandehwa:kya. A:wandehwa:nan, yam k'yak'wan kwadop, kwa'hol idona:w a:wandepbekkowa' an wokkwin a:de'ona Jesus-ya' ayyalapkya. **18** Ayyala:wap, Jesus yansewahk'ekky, "Kwa'-sh da: don yu'he:duna:wamme? Kwa'hol don idona:wande, kwa' uhson akkya don onan bochakwin ukkwadoshukwa. Kwa'-sh don luk ayyu'ya:na:wamme. **19** Kwa'hol don idonapkowa' kwa' do'n a:wan ik'e:na:w'an ukkwadoshukwa. Ele:de, do'n a:wan tsu'lan ukkwadonan,

a:bikwayinna." Jesus le'na' benan, "Kwa'hol deml ido:w a:k'okshi." Jesus leskwekkyā. **20** La:l Jesus a:wambenan, "Kwa'hol ho'i ko'di: leye:nona uhson akkyā onan bochakwin kwadonna. **21** A:ho' a:wan ik'e:n'annan bocha: de'on akkyā bocha: i:tse'me:'a. I:shoha:we, dap kwa'hol hanli:we, dap a:ho' i:lakna:we, **22** dap ihanli:we, la:l akkyā a:ho' yanlamakk'e:na:we, dap ko'di: leye:na:we. I:yayyosek'e:na:we, dap kwa' haydoshna: ayyulashhik'yana:wamme. I:yayyu'asselaba, dap a:ho' a:dekkwin ko'a:wandikwe:'a, la:l da: ilanena:we, dap hish dekk'want i:tse'me:'a." **23** La:l Jesus a:wambenan, "Chuhol luk ko'di: leye:nona', uhson akkyā onan bochakwin kwadok'yanak'yanna."

[Chuw okyattsik Jesus dekkwin aynshihmakkyā ho'i de'ona.](#)

24 Jesus lesa:wanikwekkyā de'an, elemaknan, isk'on dehwa:kya. Dehwa:nan, Tyre-kwin dap Sidon-kwin kwili luwalla:wannankwin hol de'chikya. Ist hol de'chinan, yam andewadunon akkyā k'yak'wan kwadokya. Kwa' chuhol ayyu'ya:na:wamme'dunon iyahkyā. Lesnapde kwa' Jesus an chubalokya iho:damme'kyā. **25** Isk'on Jesus imm'ap, chuhol okya yu'ya:nan, lessak'yaya'de Jesus inkwin iykyā. Luk okya 'an kyatsik'i binnan bocha' de'on an tse'makwinn akkyā tse'mak den'ona. Akkyā luk okya Jesus inkwin iynan, an sak'wan bakdekla' lanikyā. **26** Luk okya Greek-kwe a:wan bena: beye:nona. Hol luwallan "Sayrophenisha" le'deshinonakwin ihdohkyā. Lukk'on Jesus an sak'wan bakdekla' laninan, dishhomahha:w-akkyā ayyala'kyā. "Hiyahha 'atsa! Binnan bocha' de'ona' ambenan, hom an e'lashdok'on'annan kwayik'ya!" **27** Lesnapde Jesus ambenan, "Ele:de, wan kela ho' yam a:ho' isatdunna. Akkyap a:ts'an a:wan kwa'hol idonakya iyoknan, watsida yaknakya hish kwa' k'okshi'shukwa." **28** La:l okya ansewahk'ekkyā, "Ma' leha'ba, lashhik'i. E:t do' elleyanishhi' bekyadapde, watsida lembowan manikkyakwi muts'ana: kwihopkowa' idona:wa." **29** Akkyā Jesus le'anikwekkyā, "Kwa'hol do' beyekkow akkyā ho' binnan bocha' de'ona' ambenan, dom e'lashdok'annan ho' le 'an kwayik'yakkyā. Lu', yam k'yakkwi." **30** Akkyā okya yam k'yakkwin a:kya. Isk'on de'chinan, yam e'lashdok'ona' an bewinnan chu'all'ap, una'kyā.

Lesnapde i:namilde binnan bocha' de'ona andehwa:kya.

Lashhik shopchinona' dap kwa' ele beye:na'manona.

31 La:l Jesus Tyre luwallakwin dehwa:nan, dap Sidon-'ana'kow a:nan, hol luwallan lana'kowa Asdemlan Luwalla: le'deshinona'kowa' bikwayikya. Asdemlan Luwalla:wa'kowa bikwayinan, Galilee-kwin ald'an de'chikya. **32** Isk'on de'chip, a:ho'i chuwa lashhik shopchina' kwa' ele beye:na'manona Jesus inkwin illap a:wiykya. Inkwin a:de'chinan, le'dikwekkya, "Dishhomaha! Yam asin-akkyalbidinan, elekk'ya." **33** Akkyal Jesus luk lashhik'ona' samma ho'inan akshihkya. Akshihnan, an kwilimakde lashokdi'kowa' askwadelkya. Yam as'an ichukk'odinan, lashhik an hon'an albidikya. **34** La:l i:yamakwin dunik'eyado:nan, yanhakuna' lakk'yanan, lashhik'i-ya' le'anikwekkya, "Epbada!" "Epbada" le'kwap, "Yaldiha!" **35** Lesnap akkyal lashhik 'an lashokdikowa yaldishap, el hadiya:kya. Da: la:l an honnin ishak'yadip, akkyal chim ele beyekkyal. **36** Lesna' deyadip, ko'hol lewukowa' kwa' andepbena:wamme'dunona' Jesus a:ho'i yan'ibakya. Lesnapde ko:w'on hol Jesus yan'ibapde, les hol de'chi la:l a:ho'i bena: k'eyado:napkya. **37** Akkyap a:ho' hish lalekk'yankwin a:yuchi'adikya. Le'n a:benan, "Hish Jesus kwa'hol demlana'kowa' ele lesnukya. A:shopchina'kowa a:deyande, ik'walt a:ho' el ihadiya:wa. Da: la:l kwa' a:beye:na'manona a:deya'kowande, a:ho' ik'walt el a:beye:'a."

Jesus a:wide mi:l a:ho' a:widok'yakkyal.

8:1 Lesna' deyadip, ko'mash ko'n a:ho'i Galilee ald'an habokya. Hish emmon habonona' kwa' kwa'hol idonakya illa:wamme'kya. Akkyal Jesus yam wokkwin a:de'ona' ishemanan, a:wambeyekkyal, **2** "Lil lukno a:ho' habonona' ho' a:wanko'hadi, akkyap hom lil ha'i yado:w illaba' habona' a:wan kwa'hol idonakya denkyal. **3** Holon dem oshena:we' a:wan k'yakkwin ho' a:wa:k'yap, a:wa:nan, i:tsepbadinna. Akkyap hanie' lil habonona hish holomash a:wiykya." Jesus yam wokkwin lesa:wanikwekkya. **4** An wokkwin a:de'ona ayyalapkya, "Kop leya' lol

dehwa desam'an a:wan yaknakya hon muwe' wo:dihna:wa?" **5** Akkya Jesus yam wokkwin yandekkunahkya, "Ko:wip muwe' don illaba?" Akkya a:benan, "Kwilelekk'ya mulo:we." **6** Jesus a:ho' ihakk'yanan, "Awela'kona don idinak'yanna." Jesus kwilelekk'ya mulo:w ileyana, yam Datchu God andeywusukk'yanan, "Elahkwa" le'kwekkya. La:l mulo:w a:k'uhmok'yanan, a:ho'i yaknapdunon akkya yam wokkwin ya'kya. Ya'kyap, yam wokkwin a:ho'i demla i:yuknapkya. **7** La:l an wokkwin ko:wi' k'yashhida a:ts'an illapkya. Jesus la:l yam Datchu God "Elahkwa" le'anikwanan, yam wokkwin a:ho'i i:yuknakya ihakk'ekky. **8** Akkya a:ho' idonaba'en, yushelk'yanapkya. Les a:ho' idonapkowa' a:wide mi:l a:deya'kya. **9** A:ho'i yushelk'yanapkya de'an, Jesus an wokkwin a:de'ona kwilelekk'ya hu'chibonan muk'uhmo: yetchi'kowa' habok'yanapkya. Lesna' deyadip, Jesus a:ho' a:wa:n ihakk'ekky. **10** A:wa:n ihakk'yanan, isdona' yam wokkwin a:willi' k'yayan allukkyanak'yan ukkwadokya. Ukkwadonan, hol doba luwallan lanakwin a:wa:kya. Luk luwallan lana' Dalmanutha le'andikwe:nona.

[Pharisee-kwe kwa'hol ayyuchi'ana detdunan diyahkya.](#)

11 Isk'on a:de'chip, Pharisee-kwe a:wiynan, Jesus-kwin wollenapkya. Le'n a:benan, "Yam kwa'hol ayyuchi'an akkya ho'i de'ona' ho'na' yuna:k'ya. Le'n akkya do' i:yamakwin iyanona' hon ayyu'ya:na:wa." Jesus-ya' andehhalna:we' diyahnan akkya Pharisee-kwe lesna' a:bekya. **12** Jesus yam tsemakwi: dennap akkya yanhakuna' lakk'ekky. Yanhakuna' lakk'yanan, le'a:wanikwekkya, "Kop la:t lukn a:ho'i chim a:de'ona kwa'hol ayyuchi'ana' unaban diha? Kwa' kwa'hol ayyuchi'ana' ho' lukn a:ho'i-ya' yuna:k'yashhukwa." **13** Lesa:wanikwekkya de'an, Jesus a:wandehwa:nan, k'yayan allukkyanak'yan kwadokya. Kwadonan, yam wokkwin a:willi' k'yan'an a:wiwa'hikya.

[Pharisee-kwe dap Herod a:wan haydoshna:we motsak'yana:w ikna' yona:wa.](#)

14 Jesus an wokkwin lessi' muwe' wopbon a:na' detdoma:yokya. Dobinde mu'le de'chi leyaba' yam k'yayan allukkyyanak'yannan upbo'kya. **15** Jesus yam wokkwin a:wambenan, "Don yayyubatchi:we! Pharisee-kwe a:wan haydoshna: de'ona dap Herod an haydoshna: de'ona motsak'yana:w ikna' do'n a:wan tsemakwi:wankwin hish la:l yona:we." **16** Akkya an wokkwin a:de'ona ansam i:yashhu'wap, "Kwa' hon la:l mulo:w illa:wammap akkya ho'na' lesa:wanikwekkya." **17** Akkya Jesus kwa'hol le'iyandikwekkowa' yu'ya:nan, a:wambekya. "Don-sh i:tse'map ho' mulo:w a:wandepbekkya? Kwa'-sh don luk ayyu'ya:na:wamme? Kwa'-sh don eledokna' yu'he:duna:wamme? Honk'wat kwa' don ildemana:wamme, kwa'hol ho' mulo:w-akkya leyekkowa. **18** E:t don a:dunapde, lesnapde ko'hol ho' leyekkowa' kwa'-sh don detdunamme'kya? Da: e:t don adashokdipde, kwa'-sh don ihadiya:namkya ko'hol ho' ikwekkowa? Kwa'-sh kesh don ana:wana:wamme? **19** Apde mi:l a:ho' a:wan ho' apde mulo:w a:k'uhmok'yap, ko:wip hu'chibonnan wopboba' muk'uhmo: etchikkowa' don wo:dihnapkya?" La:l layk'yan ansewahk'yanan, "Asdemlan kwili yaldo'." **20** "Da: ho' kwilelekk'ya mulo:w a:wide mi:l a:ho' a:wan a:k'uhmok'yap, ko:wip hu'chibonnan wopboba' muk'uhmo: etchikkowa' don wo:dihnapkya?" La:l ansewahk'yana:wan, "Kwilelekk'ya." **21** Akkya Jesus a:wambenan, "Kwa'-sh dem don lesnapde yu'he:duna:wamme?"

Jesus duna: k'usnona' elekk'ekkyaa.

22 Jesus dap an wokkwin Bethsaida luwallakwin a:wiyap, a:ho'i chuwah lashhik duna: k'usna Jesus inkwin illin din de'chikya. Din de'chinan, Jesus-ya' le'andikwekkya, "Dishhomahha! Albididu, akkya lukk'on yelegg'yanna." **23** Akkya Jesus luk-ya' as'an yadenan, luwallannan illi' kwayikya. Lessap Jesus lashhik 'an duna: anchukk'oshlenan, askya. Le'n asse'en, "Kesh do' chim dunadi?" Jesus ayyala'kya. **24** Akkya lashhik ashe: unan, "Ho' a:ho' a:walluyn'ona a:wunapde, datda:wannan hi:nina' ettsa'kyanaye," lashhik'i leskwekkya. **25** Le'na' bekya de'an, Jesus yam asinnakya duna'kowaalna' askyadap, lashhik an duna: yele'kyap, hish eledokna' yu'he:dukya. **26** Akkya chim Jesus lashhik an k'yakkwin a:n

hakk'ekkyā. A:n hakk'yanan, "El do' wan ik'walt luwallakwin a:namdu." le'anikwekkyā.

Ko'hol Peter Jesus-ya' andepbekkowa.

27 Lesna' deyadip, Jesus yam wokkwin a:willi' Galilee-'annan andehwa:nan, Sesari Philiba: luwallakwin a:de'chikya. A:wa:na' yam wokkwin Jesus yandekkunahkya, "A:ho'i hom andepben, chuwap ho' ho'i de'ona le'dikwe:'a?" **28** Akkya an wokkwin ansewahk'yanan, "A:ho'i dom andepben, 'Jonk'wok'oshona:kwe' le'dikwe:'a. Da: la:l ham a:ho' a:benan, 'Honk'wat Elias,' da: ham a:benan, 'Holon chuwandik hol ho'n a:wan Datchu God an beye:na:kwe le'dikwe:'a.'" lesn ambenapkyā. **29** Jesus a:wambenan, "Chuwap ho' ho'i de'ona don i:tse'me:'a?" Le'kwap, Peter ansewahk'yanan, "Ma' leha'ba, do' Christ, ho'n a:wan Mossona God an iyk'yakkowa." **30** Akkya Jesus yam wokkwin yam ho'i de'ona andepben yan'ibakya. "Ho' yam Christ de'ona, el wan don chuwaya' hol adinena:wamme'du," le'a:wanikwekkyā.

Jesus yam aynana'dunona yam wokkwin yadinekkya.

31 Chim Jesus yam wokkwin yanikk'ekkyā. "Ho' a:ho' a:wan El Ehk'ona. La:l amankwin hish ho' ashe: yu'deshladik'yanna. Jews a:wan ayyulashhin a:ho'i, dap a:wan deywus a:mossona, dap a:wan haydoshna: yanikk'ena:kwe le:w'on a:wan tse'makwinn akkya a:ho'i hom idehkwaiyik'yanan, hom aynana:wa. E:t hom aynana:wapde, ha'i dewa:kya de'an, ho' ik'walt ho'i yo'anna." Jesus yam wokkwin a:de'ona' lesa:wanikwekkyā. **32** Lesna' Jesus hish el a:yu'he:duk'yakkya. Akkya Peter Jesus-ya' yadenan, ko:wi' hol a:wandehwa:nan, ko'hol Jesus yandepbekkow akkya inabekkyā. **33** Lesnapde Jesus yallupnan, yam doba wokkwin a:de'ona a:wunadik'yanan, Peter-ya' anabekkyā. "Do' Satan-annan hi:nina' beye:'a. Le' hom andehwa'u! Kwa' hish do' God an haydoshna: dekkwin tse'mana'ma. Hish domt a:ho'it a:wan haydoshna: de'chi do' tse'ma." Jesus Peter-ya' lesanikwekkyā. **34** Isk'on Jesus yam inkwin a:ho'i

dap yam wokkwin a:de'ona ishemanan, le'a:wanikwekkya, "Chuhol hom an wokkwinnan deya'dunona kwa' yam de'chi yantse'mana'manna. E:t sewekshannan aynana'dunona'de, yayyu'anikdo' lesnunna. Lessap hom ill a:nuwa. **35** Chuhol ho'i deya'dunona' i:wichem'anona' yamande yam binnan yaknahanna. Lesnapde chuhol God an bena: k'okshi' icheman'ona yayyu'anikdo' hom antse'man de'ona ashekyadapde, ishalde'ma yam binnan illik'yanna. **36** E:t chuwah le:wi' ulohnan deml illinde, yam dek'ohannan baldokwin de'chip, kwap ok'yanna? Kwa' dens kwa'holi. **37** Ko:wip innan ashnan, chuwah yam akkya ho'i deya'dunona' ik'walt ahanna? Kwa' ik'walt ahshukwa. **38** Chuwandik hol lil dek'ohannakwin God dekkwin a:wo:yeshe:n dap ko'di leye:n luwallona hom ayyatsananna, dap hom an bena: ihik'i' ayyatsananna, ma' lesna'dik a:ho' a:wan El Ehk'ona ko'di leya' ho'i de'ona' ayyatsananna. E:t ho' a:ho' a:wan El Ehk'ona deyande ho' uhsona' ayyatsananna. Kya:ki' ho' yam Datchu God an ayyadona' ho'i de'on-akkya iynan, da: an a:ho' a.ladap a:will iynan, chim ho' ko'di leya' ho'i de'ona ayyatsananna."

9:1 Jesus yam wokkwin dap a:ho' anhabonona' a:wambenan, "Elleya, do'na ho' a:wambene. Lil ham a:de'ona kwa' yasheshukwa, dem God yam ts'ummenan-akkya lil ulohnakwin iynap, imossup, detdunan, chim yashenna." Jesus lesa:wanikwekkya.

[Ko'lehol Jesus unahna'kowa iyallihkya.](#)

2 Dobalekk'ya dewa:kya de'an, Jesus, dap Peter dap James, da: la:l John a:ho' a:wandehwa:nan, a:willi' adela dedashanakwin a:yemakkya. A:yemaknan, Jesus-ya' unadik'yana:wap, ko'lehol Jesus unahna'kona iyallihkya. **3** Jesus lesn unahnap, an kwanleya: hish walolodinan, u'l ikna' ik'ohadikya. Kwa' dens chuhol lil ulohnannan kwanleya: wok'oshoy'n'ona isk'on hi:nina' a:k'ohak'yashukwa. **4** Lesna' Jesus an wokkwin ha'imona unadik'yana:wap, Elijah dap Moses illi' isk'on a:wan yettsa'kyak'yakky. A:wan yettsa'kyak'yanan, Moses dap Elijah Jesus-kwin yashhu'we:na:we. **5** Akkya Peter Jesus-ya' le'anikwekkya, "Mossona! A:wisk'wat hon lil

dinaye! Peter le'kwanan, da: James dap John a:chi-ya' le'anikwekkyā,
"A:ma hon ha'i hambo: a:washnapshe, Mosson 'an, dap doba Moses 'an
dap doba Elijah a:ni." **6** Peter le'kwanan, akkyap kwa' ko'lehol yam
ikwatdunona' ayyu'ya:namkya. Kwa' ayyu'ya:nammen, akkyap Peter dap
James, dap John i:deshladikya. **7** Les a:na', lo:nan iynan, a:bo'ya:kya.
A:bo'ya'up, lo:nannankwin God a:wambekya, "Luk hish ho' yam Tsawak
ichem'anona. Anhadiya:na:we!" **8** Lesa:wanikwap, isdona' Jesus an
wokkwin a:de'ona detdun a:walluynan, kwa' la:l chuwa-ya' hol lashhik
una:wamme'kya, dom Jesus de'chi. **9** Lesna' deyadip, adel'an a:baniyna',
Jesus yam wokkwin a:de'ona kwa'hol yam detduna'kowa' andepbe:
yan'ibakya. Yanibanan, le'a:wanikwekkyā, "Kwa'hol yam detduna'kowa el
don wan chuwa-ya' hol adinena:wamme'du. Dem a:ho' a:wan El Ekh'ona
ashe'ende, ik'walt ho'i yokya de'an, chimi. Ho' a:ho' a:wan El Ekh'ona. **10**
Akkyā an wokkwin a:de'ona kwa' wan kwa'hol leyadikowa'
andepbena:wamme'kya. Lesnapde le'nep i:yandekkunashnapkya,
"Ko'chimat ikwe:'a, ashe'ende ik'walt ho'i yo'anna'-shi?!" **11** Akkyā
Jesus-ya' ayyalapkya, "Kop le'ap haydoshna: yanikk'ena:kwe a:benan,
'Immasht Elijah a:ho' a:wan El Ekh'ona an kel iyanna?'" **12** Akkyā isk'on
Jesus yansewahk'ekkyā, "Den elleya, immasht Elijah kel iyanna. Kel
iynan, a:ho' a:wan El Ekh'on an iydunona' dekkwin kwa'hol demla
yelede'unna. Kop ma' le'ap ts'ina: ya:nona hom andepbenan, 'A:ho' a:wan El
Ekh'ona hish ko'mash ko'na yu'deshladik'yapde, da: kwa' a:ho'
ayyulashhik'yanapshukwa?'" **13** La:l Jesus le'a:wanikwanan, "Ele:de,
Elijah i:namilde kesh iykya. Iykyadap, ko'na ts'ina: andepbena'kowa' a:ho'i
ko'lehol yam i:tse'manona Elijah dekkwin allewunapkya." Jesus yam ha'i
wokkwin a:de'ona lesa:wanikwekkyā.

Jesus aktsek binnan boch an tse'makwinn akkyā we'anona elekk'ekkyā.

14 Jesus dap James dap John, dap Peter a:willi' adel'an a:baniynan, em
a:ho'i Jesus an wokkwin ham a:de'ona-kwin ihabonona' a:wunapkya. An
wokkwin ham a:de'ona haydoshna: yanikk'ena:kwe-kwin iwollenapkya. **15**
Isk'on a:ho' ihabonona Jesus-ya' unadik'yana:wap, Jesus ko'na yam

unahna'kowa' kwa' lest inammap akhya, a:ho'i hish a:yuchi'adinan, Jesus inkwin iluwahkya. Inkwin a:de'chinan, hish k'ettsanish anikdohnapky. **16** Jesus yam wokkwin yayyala'kya, "Kwap don i:yashhu'we:na:we?" **17** Akhya chuwadik hol isk'on el'ona Jesus-ya' ambenan, "Ho'n a:wan yanikk'e:nona! Lil hom aktsek binnan bocha' de'on an tse'makwinn akhya kwa' beye:na'ma. Le'na' de'on akhya yam aktsek dom an ho' ill iya. **18** Dens hol binnan bocha' hom aktsek'on anattsu'manan, idehhanna. Idehhap, hom aktsek an awadikwin ummo: kwayip, la:l o'na: inak'uk'udik'yanna. Lesnunan, an lunnin deml ilo'odinna. Ma' e:t dom an wokkwin a:de'ona binnan bochona' le 'an kwayik'yatdunona' ho' ihakk'yapde, kwa' a:wan iho:damme'kya." **19** Akhya Jesus a:ho'i le'a:wanikwekky, "He: do'no! Lukn a:ho'i chim a:de'ona kwa' ildemana:wamme! Ko:wip delana:na' don ildemanapdunon akhya do'na' ho' a:will imok'yanna? Ko:wip delana:na' do'na' ho' dik'wahna' a:wambeyenna? K'yalemi, aktsek'on hom an illap a:wiya." **20** Akhya a:ho'i Jesus inkwin illap a:wiykya. Binnan bocha' de'ona Jesus-ya' unadik'yanan, aktsek'on ilibibik'yakky. Akhya aktsek awela' laninan, bonn hol allukky. Da: la:l an awadikwin ummo: kwayikya. **21** Lesnap, Jesus aktsek 'an datchona' ayyala'kya, "Ko:wip delana:na' luk lessina'kya?" La:l datchu ansewahk'yanan, "Dem ts'ana'ma lessina'kya." Jesus-ya' lesanikwekky. **22** Da: la:l le'kwanan, "Isol binnan bocha' de'ona hom aktsek'on aynan iyahnan, akl'an idehkwadelk'yakky. Da: k'yan'an idehkwadelk'yakky. Dishhomahha! Holon do' iho:dap, ho'na' anko'hadinan, ho'na' ansatdu." Datchu leskwekky. **23** Akhya Jesus ambenan, "Kop la:t do' leskwekky, 'Holon do' iho:dap? Dens chuhol God dekkwin aynshihmakky ho'i de'ona dens kwa'hol lewunakya an iho:de." **24** Akhya isdona' tsawak'on an datchu bena ladik'yakky, "E:, ma' ho' lessina' ho'i de'ona, lesnapde kwa' ho' les hol ildemana'ma. Hom an ildemanon its'ummek'ya." **25** Lesna' benap, Jesus em a:ho' iluwaha:w iyanona' a:wunan, binnan bochona' anabenan, "He:, dom an tse'makwinn akhya luk aktsek kwa' beyenammen, shopchinaye. Dom ho' anhe:dosha, le 'an kwayi! Kwa' la:l do' an kwadoshukwa." **26** Akhya binnan bocha ashe: we'atchonan, aktsek'ona' ilibibidik'yanan, le' an kwayikya. Lessap akhya aktsek ashena ikna'kya. La:l a:ho' unaban, "Ashekya" le'dikwekky. **27**

Lesnapde Jesus aktsek'on as 'an yadenan, anah bilakk'yap, aktsek'i ye:la:kya. **28** Lesna' deyadip, Jesus k'yak'wan kwadop, an wokkwin a:sam andekkunahnapkya, "Kop la:t kwa' hon binnan bochona' kwayik'yanakya iho:damme'kya. **29** La:l Jesus yansewahk'yanan, "Deywusukk'ya:w-akky de'chi binnan a:bochona' ukkwayik'yanak'yanna."

La:l Jesus yam aynana'dunona' andepbekkya.

30 Lesa:wanikwekkya de'an, isk'on dehwa:napkya. A:wa:nan, Galilee luwalla:wa'kowa' a:bikwayikya. Jesus kwa' chuwan hol yam im'ona' ayyu'ya:na:wamme'dunon iyahkya, **31** akkyap yam wokkwin yanikk'yanan, "A:ho' a:wan El Ehk'ona a:ho' a:dekkwin udenak'yanna. Akky luknok'on hom okk'yanakwin aynana:wa. E:t aynana'kyadapde, ha'i dewa:kya de'an ho' ik'walt ho'i yo'anna." **32** E:t an wokkwin ko'hol a:wambeyekkowa' kwa' yu'he:duna:wammende, lesnapde ayyala: i:deshlankya.

Chuwadikkyap hish animosihna' ho'i dek'yanna?

33 Capernaum-kwin a:wiynan, k'yak'wan ukkwadonan, Jesus yam wokkwin yandekkunahkya, "Ona'kow a:wa:nan, kwap don i:yashhu'we:napkya?" **34** Lesnapde kwa' kwa'hol dikwe:namkya, akkyap i:wollena: a:wa:kya. I:wollenan, "Chuwadikkyap hish ho'na' yayyadona' ho'i dek'yanna?" le'i:yandekkunashnapkya. **35** Akky Jesus i:munan, yam asdemlan kwili wokkwin a:de'ona' ishemanan, le'a:wanikwekkya, "Chuhol ehkwi' ho'i yo'an iyahnan, lukk'on iyallu:nan, deml a:ho' a:wan wo'le' yo'anna." **36** La:l isk'on Jesus aktsek ts'ana' dapnan, a:wan idiwa ela:kya. Ela:nan, ikeshkunan, lesa:wanikwekkya, **37** "Dens chuhol hom an tse'makwinn akky ko'na luk aktsek ts'ana kwa'hol an ele'dunon akky allewunan, lesna'dik da: kwa'hol hom an ele'dunon akky hom allewukya. Da: chuhol hom an ele'dunon akky kwa'hol lewunan, kwa' uhsona' hom an samma leyeshukwa. Lesnapde da: hom Datchu God hom iyk'yakkowa' an lewunna ihikk'i."

Kop Jesus an a:ho' a:win'ona?

38 Akkyia John le'anikwekkyia, "Ho'n a:wan yanikk'e:nona. Chuwa lashhik dom an tse'makwinn akkyia binnan a:bochona' ukkwayilekk'yan allup, hon unapkyia. Lesnapde hon lesnu: ayyudenapkyia, akkyap kwa' ho'n a:wan wokkwinnan akshona' de'amme." **39** Lesnapde Jesus lesa:wanikwekkyia, "El don ayyudenna:wamme'du. Dens chuhol hom an tse'makwinn akkyia kwa'hol ayyuchi'ana' lesne:nona ko:wi dela:'ap hom an dekkwin k'okshin beyenna. **40** Akkyap chuhol kwa' ho'na' yan'inasse:na'manona uhsona' ho'n a:wan ho'i. **41** Do'na' ho' mol a:wambene, chuhol don Christ an wokkwinn a:de'on akkyia do'na' sa'l-akkyia duduk'yapba, i:namilde God uhsona' anikchiya'unna."

Ko'lehol dik'wahna' a:ho' a:deya'dunona Jesus yam wokkwinn yanikk'ekkyia.

42 "Chuhol lashhik luk a:ts'anona hom anildemana:w'ona' onan bochakwin ukkwadok'yanan, kwa' dem lesne:na'map, a:ho' ak'e lana an wi'ch'an bik'yayaknan, ald'an idehkwadok'yap, uhsona' lashhik an dekkwin ayyadona' k'okshik'yanna. **43** Lesna'dik dom asinde do' ko'di: lewukyan a:nap, yam asin do' apts'ina'du. Akkyap e:t dobinde asin de'ch illinde, dem dek'ohannan ill'ap ayyadona' k'okshik'yanna. Lesnapde kwil asin-akkyia ko'di leye:n a:nap, ulohnan ishalde'ma chapchelnankwin idehkwadop, kwa' k'okshi'shukwa. **44** Isk'on wiwe' ishalde'ma ko'di leye:n a:ho' a:wan lunni: idona:wa. La:l kwa' dens kya:ki isk'on aklalshukwa. **45** Lesna'dik dom wekwinde do' ko'di leye:n a:nan, yam wekwin apts'ina'du. Akkyap e:t dobinde wekwin illinde, dem dek'ohannan illap, ayyadona' k'okshik'yanna. Lesnapde kwili wekwin-akkyia ko'di leye:n a:nan, ulohnan ishalde'ma chapchelnankwin idehkwadop, kwa' hish k'okshi'shukwa. **46** Akkyap isk'on wiwe' ishalde'ma ko'di leye:n a:ho' a:wan lunni: idona:wa. La:l kwa' dens kya:ki isk'on aklalshukwa. **47** La:l da: lesna'dik dom dunande do' ko'di leye:n a:nan, yam dunan do' anah kwayik'ya. Akkyap e:t dobinde dunan illinde, God an imossudun dekkwin de'chip, hish ayyadona' k'okshik'yanna. Lesnapde kwili dunan-akkyia ko'di leye:n a:nan, ulohnan ishalde'ma chapchelnankwin idehkwadop, hish kwa' k'okshi'shukwa. **48** Isk'on wiwe' ishalde'ma ko'di leye:n a:ho' a:wan lunni: idona:wa. La:l kwa' dens kya:ki

aklalshukwa." **49** "Ko'na ido:w ma:k'oss-akky a:wolibe:nona' lesna'dik chuw'etchamm a:ho' ik'okshi'dunon akky aklinn-akky yu'deshladik'yap, lesn akky idehhalinak'yanna. **50** E:t ma:k'osse k'okshapde, an k'osse etchihap, kop leya' ik'walt k'ossekk'yanak'yanna. Don ansam eludeya: a:deya'dunon akky, yam ik'e:na: a:k'okshuna:wa ko'na ido:w ma:k'oss-akky a:k'okshukona."

[O:ye yaknahakya haydoshnan dekkwin ko'lehol Jesus yanikk'ekkowa.](#)

10:1 Jesus Galilee luwallan lanakwin dehwa:nan, Judea 'an luwalla:wa'kowa' bikwayikya. Bikwayinan, Jordan k'yawin'an iwa'hikya. Da: la:l hish em a:ho'i Jesus inkwin anhabokya. Da: la:l isk'on Jesus an haydoshnan de'on akky, a:ho'i yanikk'ekkya. **2** Chuhol Pharisee-kwe Jesus inkwin a:wiykya. A:winyan, dom ko'lehol Jesus deywu'etchi' beydunon akky ayyalapkya, "Ma'-sh ibanaye, chuhol yam o:ye yaknahaba?" **3** Akky Jesus yansewakh'ekkya, "Kop leya' Moses do'na yanhe:doshkya?" **4** La:l Pharisee-kwe le'andikwanan, "Moses le'na' yanhe:doshkya, 'Chuhol yam o:ye yaknahnan iyahnan, i:yaknahakya ts'ina: ya:k'yanna.'" **5** Akky Jesus a:wambenan, "Do'n a:wan yu'he:dunakya den'on akky Moses do'n a:wan luk haydoshnan ashkya. **6** Lesnapde chinna:kwe' chimik'yanak'yapba, God otsi dap okya ashkya. **7** Le'na de'on akky lashhik yam datchu dap yam tsitda a:ch andehwa:nan, yam o:ye illi' dek'yanna. **8** Akky luk kwilimon a:chi dobinde ho'i lesde:na' yo'anna. Kwa' la:l kwil ho'i deya'shukwa. Dom dobinde ho'i lesde:na' a:chi i:willi' dek'yanna. **9** God a:chi-ya' i:willik'yakky akky, le'na' de'on akky kwa' e:t kya:ki' chuhol a:chi-ya' i:yaknahk'yashukwa." **10** Jesus lesa:wanikwekkya de'an, yam wokkwin a:willi' k'yak'wan kwadop, da: la:l ko'hol ikwekkowa an wokkwin ayyalapkya. **11** Akky Jesus le'a:wanikwekkya, "Chuhol yam o:ye yaknahnan, ist doba yillunan, yam kel o:ye an'ihanlinna. **12** La:l da:chish okya de'ona yam oyemshi yaknahnan, doba yillunan, yam kel oyemshi an'ihanlinna."

[Jesus a:ts'anona' yanikchiya:kya.](#)

13 Le'na' deydip, Jesus a:ts'anona a:wiyadenan yanikchiya'dunon akkya, a:ho'i Jesus inkwin yam chawe' a:willap a:wiykya. Lesnapde Jesus an wokkwin a:de'ona a:ho'i yayyudennapkya. **14** Akkya Jesus yam wokkwin a:wanikyadinan, le'a:wanikwekkya, "El yayyudene:na:wamme. El a:ts'an hom inkwin a:wiydu, akkyap Mossona God ko'na luk-ya'kon a:wan mossiye. **15** Do'na ho' mol a:wambene. Ko'na luk a:ts'ana God mossi'dunon andeshemana:wona, la:l chuhol kwa' God mossi'dunon ihikk'i andeshemana'map, kwa' uhson an God mossi'shukwa." **16** Jesus lesa:wanikwekkya de'an, a:ts'anon iwopkeshkunan, yam asin-akkya a:wiyadenan, yanikchiya:kya.

[Lashhik li:kuna deya'kowa.](#)

17 Hish chim Jesus a:nap, chuwa lashhik Jesus inkwin ye:lahnan, mo'tsokt i:munan, le'anikwekkya, "Hish do' a:ts'ina yanikk'ena:kwe k'okshi. Yam isha'malt ho'i deya'dunon akkya, kop ho' lewunna?" **18** Akkya Jesus ansewahk'yanan, "Kop la:t hom do' yanikk'ena:kwe k'okshi le'andikwekkya? Kwa' chuhol k'okshamme. God samma k'okshi. **19** Do' ayyu'ya:na God an haydoshna: de'ona. Le'na' ts'ina:washkya, 'Imashde kwa' do' ho'i ayna'shukwa. Imashde kwa' do' a:wo:yeshe:shukwa. Imashde kwa' do' kwa'hol hanlishukwa. Imashde kwa' do' a:ho' a:dekkwin yosek'eshhukwa. Imashde kwa' do' yosek'ena' kwa'hol iyoshukwa. Imashde do' yam tsitda dap yam datch ayyulashhik'yanna." Jesus lesna' ambekya. **20** Jesus ambenap, lashhik le'anikwekkya, "A:ts'ina yanikk'e:nona. I:namile, dem ho' aktsek ts'anande isha'malt luk haydoshna: deml-akkya de'chi ho' ho'i deya'kya." **21** Akkya Jesus luk lashhik'on unan, hish ichem'adikya. Akkya le'anikwekkya, "Dobinde deyan'ona kwa' dem do' lesnuna'ma. Lu:'u, yam kwa'hol illona halisoshe. Halisonan, yam do' hewe' a:deywuko'li'ona' ya'du. Lesnan, emma kwa'hol a:dehyona God an i:yama luwallannan do' iilik'yanna. La:l k'yalem a:nan, hom an wokkwin yakshu." **22** Jesus lesna' ambenap akkya, luk lashhik li:kunona hish ko'inadinan, tse'madinan, andehwa:kya, akkyap hish ko'mash ko'na yam illona' kwa' halisona'man iyahkya. **23** Akkya Jesus duna:wallunan, yam

wokkwin le'a:wanikwekkya, "Hish denik'yanna, chuhol hish li:kun de'ona God an mossudun dekkwin kwadonakya." **24** Jesus an wokkwin ko'hol beyekkowa' ihadiya:nan, hish a:wandekk'wa'madikya. Lesnapde Jesus da: la:l a:wambenan, "Hom chawe! God an imossudun dekkwin kwadonakya hish deni. **25** E:t simin 'an a'an kwadonakya hish k'yamo:kwe andenapde, lesnapde God an imossudun dekkwin kwadonakya lashhik li:kun de'on hish ayyadona' andeni." **26** Jesus leskwap, an wokkwin hish lalekk'yankwin a:yuchi'adikya. Akkya le'dikwanan, "Lessap akkya, chuwap ma' la:l anilanna? Kwa' dens chuhol anilishukwa." **27** Lesnapde Jesus a:wandunadik'yanan, le'a:wanikwekkya, "Kwa' a:ho'i yamande i:yanilik'yanapshukwa. God samma lesnunna. E:de, kwa'hol demla lewunakya God an iho:de." **28** Les a:na', Peter benan kwayik'yanan, "Duna! Hish hon yam kwa'hol deml illona' a:yaknahnan, dom hon illap a:walluy'a." **29** La:l Jesus ambenan, "Dom ho' lil ambene, kwa' chuwan hol hish yam k'yakwe:, yam a:suwe, yam a:wikina, yam a:tsitda, yam a:datchu, yam chawe', yam deyachina:we hom an tse'makwinn akkya da: la:l benan k'oksh an tse'makwinn akkya kwa' a:yaknahna:wamme'kya. **30** Chuwan hol lesnunnuwap, dapnimt asi asdemla'ma ayyadona' God uhsona' k'yakwe:, dap a:suwe, dap a:wikina, dap a:tsitda, dap chawe', dap deyachina:we uhsona' yuna:k'yanna. Ma' etden chuhol yu'deshladik'ya: illapde, la:l a:nankwin isha'malt uhson an binnan ho'ik'yanna. **31** Lesnapde emmona lil dek'ohannakwin a:wehkwi'kowa', God an imossudun dekkwin de'chip, a:yaluk'yanna. La:l da:chish a:yalu'kona, isk'on a:wehkwik'yanna."

[Ha'ik'yana:na' Jesus yam aynana'dunona dekkwin yandepbekkya.](#)

32 Jesus yam wokkwin a:willi' ona'kowa Jerusalem-kwin a:wa:na', Jesus a:wan ehkw a:kya. La:l an wokkwin hish a:yuchi'adikya. La: l da: chuwan hol daban din a:nona i:deshlankya. Jesus yam asdemlan kwili wokkwin a:de'ona' da: woslihnan, yadinekkya ko'hol yam alleyadidunona. **33** Akkya Jesus le'a:wanikwekkya, "Ihadiya:wa. Hon Jerusalem-kwin a:wa:ne. A:ho' a:wan El Ehk'ona udenak'yanna. Jews a:wan deywus a:mossona dap a:wan haydoshna: yanikk'ena:kwe a:dekkwin udenak'yanna. Akkya luknok'on

aynana'dunona' dekkwin i:yanhe:doshna:wa. I:yanhe:doshnapkya de'an, la:l Gentile-kwe a:dekkwin ayananapdunon akkya udena:wa. **34** Luknok'on domt ayyammo'aye:nan, da: anchukk'oshle:nan, k'yapnan, aynana:wa. Etden aynana:wapde, ha'i dewa:kya de'an, ik'walt ho'i yonan, bilakunna."

[James dap John hol dehwan dehya a:ch andeshemakya.](#)

35 Jesus lesa:wanikwekkya de'an, James dap John, Zebedee an a:tsawak a:chi, Jesus inkwin iynan, a:chi le'anikwekkya, "A:ts'ina yanikk'e:nona. Hon lil dens kwa'hol dom hon andekkunahap, ho'n an do' lesnunna." **36** Akky isk'on Jesus a:chi-ya' ayyala'kya, "Kwap do'n an ho' ko' lewunna?" **37** La:l a:ch ansewahk'ekky, "Do' imossunan, ho'na' dehwa dehyan do' uts'inna. Kwa'dik hol ho'na dom an idokkwan'emkwin i:mup, da: doba weshikk'yan'emkwin i:munna." **38** "Kwa' don yam kwa'hol yale:nona ayyu'ya:namme." Jesus a:chi-ya' lesanikwekkya. "Ko'lehol ho' yu'deshladik'yatdunona, lesna'dik don-sh yayyu'anikdo' yu'deshladik'yanna? Ko'lehol ho' dududun'ona, lesna'dik don-sh yayyu'anikdo' dudunna? Da: ko'lehol ho' k'oshona'dunona, lesna'dik don-sh yayyu'ankdo' k'oshonak'yanna?" **39** Lesna' Jesus a:chi-ya' ayyalap, a:ch ansewahk'ekky, "Ma' leha'ba, hon lesnunna." La:l Jesus a:chi-ya' le'anikwekkya, "I:namilde ko'lehol ho' yu'deshladik'yatdunona', lesna'dik hi:nina' don yu'deshladik'yanna. Da: sa'l-akkya ho' dududunona, lesna'dik don akkya dudunna. La:l da: ko'lehol ho' k'oshona'dunona', lesna'dik don k'oshonak'yanna. **40** Lesnapde dehwa dehyan uknakya kwa' God hom uhsona' haydoshnan uknamkya. God uhsona' samma lesnunakya haydoshnan illi. Akkya chuhol hom an idokkwan'emkwin dap weshikk'yan'emkwin imokya kwa' ho' lesna' anhe:doshhukwa. God uhsona' dehwan yam a:ho' a:wan yeled'e'ukya. Uhsan a:wa." **41** Ham asdemlanona Jesus an wokkwin a:de'ona ihadiya:nan, James dap John a:chi-ya' anabenapky. **42** Akkya Jesus yam inkwin ishemanan, le'a:wanikwekkya, "Don ayyu'ya:naba, chuhan hol e:t a:ho' a:wan a:mossinde, yam'ona de'ch i:tse'manan, yam a:ho' a:wan denikk'e:na:we. La:l lesna'dik a:wan a:wehkwi' a:ho' a:de'ona a:mossiye. **43** Lesnapde kwa' don lesn a:ho'

a:deya'shukwa. Chuhol hish don ya:dona' ho'i dek'yan iyahnan, lukk'on do'n a:wan i:kwa:nik'ena:kwe dek'yanna. **44** La:l chuhol a:wehkwik'yan iyahnan, uhsona' deml a:ho' a:wan wo'le dek'yanna. **45** Da:chish a:ho' a:wan El Ehk'ona kwa' a:ho'i wowe ashnaky akkya iynamkya. A:ho' isatdunaky akkya iykya. Yam dek'ohanna yaknan, a:ho'i ko'di: leye:na:wap, a:ho' a:wanilidunon akkya ashekya."

Jesus duna: k'usnona' elekk'ekkyā.

46 Jesus lesa:wanikwekkya de'an, Jericho-kwin a:wiykya. Akky isk'on Jericho-'an ukkwayinan, yam wokkwin dap la:l em a:ho' a:willi' ukkwayikya. Ukkwayip, Ba:dimeyas, duna: k'usnona ona: bi'yalan kwa'hol shema: bowa'kya. Lukk'on Timeyas an tsawak'i deya'kya. **47** Jesus, Nazareth-kwin de'ona iyanona yu'ya:nan, Ba:dimeyas we'atchonan, le'kwekkya, "Jesus, do' David ihdok'yakkowa' la:l an cha'le. Dishhomaha! Hom anko'hadi!" **48** Em a:ho' anhadiya:nan, ayyudennapkya. Delokk'yana'dunona hakk'yanapkya. Lesnapde hish la:l ashe: we'atchokkya, "Do' David ihdok'yakkowa' la:l an cha'le! Dishhomaha! Hom anko'hadi!" **49** Akkya Jesus ye:la:nan, a:wambekya, "Duna: k'usnona' shemana:we." Akkya a:ho'i duna: k'usnona' shemanan, le'andikwekkya, "Tse'mak ik'okshu. Elemaku. Jesus dom sheme:'a." **50** Akkya lashhik yam le:wan le' a'unan, hish k'yahaya' elemaknan, Jesus inkwin iykya. **51** La:l Jesus le'anikwekkya, "Kwap dom an ho' ko' lewunna?" Leskwap, duna: k'usnona ansewahk'ekkyā, "Mossona, hom do' duna: elekk'ya." **52** Akky isk'on Jesus ambenan, "E:, dom ho' elekk'yanna. Lu:'u. Do' yam ildemanon akkya do' yele'kya." Akky isdona' ik'walt eledokna' dunadinan, Jesus-ya' dabann a:kya.

A:ho'i Jesus-ya' lanenapkya.

11:1 A:ho'i Jerusalem-kwin lotdek'yana:wan, kela luwalla: ts'an'an a:de'chikya. Bethany-kwin dap Bethpage-kwin le'deshhina. Lil luwalla: ts'an'an a:bikwayinan, debok'yalannan a:de'chikya. Isk'on em olive datda:

luwaye. Akkya debok'yalan "olive" le'deshhina. Isk'on a:de'chinan, Jesus kwilimon a:ch an wokkwin de'ona hol luwallakwin a:chi-ya' a:k'yakkyā. **2** A:chi-ya' a:k'yanan, le'anikwekkya, "Lu'no. Layk'yan hok luwallakwin don iwa'hinna. Don isk'on de'chinan, meshok'o ts'ana' do'nin-akkya bo'ona' don unak'yanna. Kwa' kya:ki chuhol lukk'on immiyaldo:na'ma. Uhsona' don bowahnan, k'yalem hom an ill iyanna. **3** Chuhol do'na ayyalep, 'Kop leyap don le'na' de'u?' don ansewakh'yanan, 'Mosson andeshema. Dom ko:wi dela:'ap ik'walt iyk'yanna.'" **4** Jesus a:chi-ya' lesanikwap, a:ch andehwa:kya. A:chi luwallakwin de'chinan, meshok'o ts'ana awakya. Meshok'o ts'ana onan k'yapba bi'yalande hol awe:nakwin do'nin-akkya bowaye. Isk'on a:ch awanan, a:chi bowahkya. **5** A:chi bowahhap, ham a:ho' lotdekkowa k'yakwenibona a:chi-ya' le'andikwekkya, "Kop leyap don meshok'o ts'ana bowahha?" **6** Lesdikwap, ko'hol leya' Jesus a:chi-ya' anhe:doshkowa' lesna'dik a:chi yadinekkya. A:chi yadinep, isk'on k'yakwenibona kwa' a:chi ayyudenna:wamme'kya. **7** A:chi Jesus inkwin meshok'o ts'ana ill iyap, a:ho'i ile:washnan, meshok'o ts'anon an mass'an wollunapkyā. Wollunapkyadap, Jesus meshok'o ts'anan immiyaldo:kya. **8** Immiyaldop, ko'mash ko'n a:ho'i ile:washnan, ona'kona Jesus a:dun deya'kona le:wa:w-akkya demla bewenapkyā. La:l hame' a:ho'i datda: yatchishnan, hayachi: wopbonap, a:witdelnan, ona'kowa wo'yo:napkyā. **9** Chuwan hol hame' kel a:wa:kona' dap la:l an a:yal'ona we'atchonapkyā, "Hish do' ho'i dehyona! Do' God an shi'in-akky iya! Dom hon lanena:we! **10** Ho'n a:wan lashhina David ko'na mossi'kowa' lesna'dik imossudu. Si! Hon God I'yamakwin De'ona' lanenapshe!" **11** Lesna' deyadip, Jesus Jerusalem-kwin de'chikya. Isk'on de'chinan, deywusukk'yanakya k'yak'wan kwadokya. Kwadonan, duna:wolohkya. Dela:'anon akkya, yam wokkwin a:willi' kwayinan Bethany-kwin ik'walt a:wa:kya.

[Jesus fig datdan ko'anikwekkya.](#)

12 Dewap Bethany-kwin a:wiyap, Jesus oshedikya. **13** Oshedinan, duna:wolohnan, fig datdan hayachipba el'on una'kya. Tse'mas, honk'wat mobiya: akna wolayaye. Lesnapde datdan elakwin de'chinan, dunadip,

kwa' kwa'hol mobiyamme'kya. Domt hayachi: de'chi. Kwa' dem hol mobiya akdun dekkwin de'china'ma. **14** Kwa' mobiyammep akkya, Jesus datdan ko'anikwekkya, "Kwa' kya:ki chuhol dom mobiyahshukwa." Le'kwap, an wokkwin a:de'ona ko'hol Jesus ikwekkona' ihadiya:kya.

[Jesus animosihna' deywusukk'yanakya k'yak'wan kwadokya.](#)

15 Lesna' deyadip, Jerusalem-kwin a:de'chikya. Jews a:wan animosihna' deywusukk'yanakya k'yak'wan kwadop, kwa'hol halisona:kwe dap wo:dishna:kwe haliso: upbo'kya. Akkya Jesus kwiho kwayik'yak'kya. Da: la:l hewiyadelk'ena:kwe a:wan lebowa: dap nishabak halisona:kwe a:wan lebaya: a:wits'ipbo'liyashk'ek'kya. **16** La:l a:ho' animosihna' deywusukk'yanakya k'yak'wan dewe' wopbonap a:bikwayip, Jesus yayyudenkya. **17** Akkya Jesus a:ho'i yanikk'yanan, le'kwekkya, "Le'na' ts'ina: ya:naye, 'Luk hom k'yakwenne deywusukk'yanakya de'chi k'yakwenne. Lesdik leya' a:ho'i deml a:wan deywusukk'yanakya k'yakwenne.' Lesnapde, do'n a:wan tse'makwinn akkya, kwa:n hanlina:kwe a:wan ik'olonakya a'loshdan ikna' don ashnapkya." **18** Jews a:wan deywus a:mossona dap a:wan haydoshna: yanikk'ena:kwe ko'hol Jesus ikwekkowa ihadiya:nan, ko'lehol yam Jesus-ya' aynanapdunona' almola:napkya. Lesnapde, ko'hol Jesus yanikk'ekkowa' dekkwin a:ho' a:yuchi'adip akkya, lukno Jesus-ya' atdadinapkya. **19** Sunhap, Jesus dap an wokkwin lil luwallakwin ukkwayinan, Bathany-kwin ik'walt a:wa:kya.

[Ko'hol fig datdan alleyadikow-akkya Jesus yam wokkwin a:de'ona yanikk'ek'kya.](#)

20 Itchidena' shamle ona'kow a:wallunan, fig datdan hayachipba ela'kona' unadik'yanap'kya. E:t hayachipba deya'kowa demla k'uskya. An lakwimo:kwin de'china demla k'uskya. **21** Ko'hol Jesus datdan anikwekkowa' Peter anawanan, Jesus-ya' le'anikwekkya, "Mossona! Dunadi! Fig datdan do' ashedunona ko'anikwekkowa hiyawlushna' k'uskya." **22** Akkya Jesus yam wokkwin le'a:wanikwanan, "Don yam

Datchu God hiyawlushna' anildemana:wa. **23** Luk do'na ho' mol a:wambene, chuhol God anildemanona luk yalan anhe:doshnan, 'Do' elemaknan, lil aldi lanakwin yamande do' biyah kwadodu' le'kwap, an lesde leyadinna. Kwa' do' ildemana'man tse'mammapp, dom an lesde leyadinna. **24** La:l da: i:namilde dens kwa'hol do' andeshemanan, do' hish hiyawlushna' ildemana' deywusukk'yanan, uhsi'de do' illik'yanna. **25** Do' kya:ki' deywusukk'ya: elap, dom chuhol bochan de'ukyadapde, do' an le' wo:dunan, uhsona' do' dommi'anna. Do' lesnunnuwap, lesna'dik God I:yamakwin De'ona kwa'hol do' ko'di: leyekkowa le' dom an wo:dunan, uhsona' dommi'anna. **26** Dahchat kwa' do' uhsona' le 'an wo:duna'map, lesna'dik kwa'hol do' ko'di leyekkowa kwa' God I:yamakwin De'ona dom an le' wo:dushukwa. Kwa' hish uhsona' dommiyoshukwa."

[Kop leya' Jesus yayyu'anikdo' halisona:kwe ukkwayik'yakky?](#)

27 Jesus lesa:wanikwekky de'an, ik'walt Jerusalem-kwin de'chinan, Jesus animosihna' deywusukk'yanakya k'yak'wan iduloshokky. Isk'on iduloshop, Jews a:wan deywus a:mossona da: a:wan haydoshna: yanikk'ena:kwe, dap la:l a:wan ayyulashhin a:ho'i Jesus inkwin a:wiykya. **28** Inkwin a:wiynan, le'andikwekky, "Do' halisona:kwe ukkwayik'yanan, chuwayap an tse'makwinn akky do' lesna' de'ukya? Chuwap dom le'nun hakk'ekky?" **29** Akky Jesus yansewahk'ekky, "Do'na ho' kwa'hol yandekkunahanna. Hom don ansewahk'yana:wa. Hom don ansewahk'yana:wap, la:l do'na ho' yadinenna, chuwayap hol an tse'makwinn akky de'ona yam ko' leye:nona. **30** John a:ho'i wok'oshonan, ma'-sh God an haydoshnann-akky lesnukya? Habish chuhol lashhik an haydoshnann-akky'-shi?" **31** Akky i:yashhu'wapky, "God an haydoshnann-akky hon le'dikwap, ho'na yayyalanna, 'Kop le'ap kwa' don John-ya' anildemana:wamme'ky?" **32** Habish hon-sh chuhol lashhik an haydoshnann-akky le'dikwana?" Lesnapde kwa' lesdikwana'man diha. John hish hiyawlushna' God an beye:na:kwe a:ho' andepbekkow akky, le'dikwan i:deshlankya. **33** Akky Jesus-ya' ansewashk'yanan, "Kwa' hon ko'hol dikwatdunona ayyu'ya:na:wamme." Akky Jesus le'a:wanikwekky,

"Da: lesna'dik kwa' den do'na' ho' yadineshhukwa, chuwayap an tse'makwinn akkya yam lesne:nona."

[Chuwa lashhik u:wa lawe' dinekkowa dap an deyatchinan yubatchi:kwe.](#)

12:1 Jesus delapna: yam Datchu God an bena: a:ho' a:wambekya. A:wambenan, "Chuwa lashhik u:wa lawe' dinenan, la:l apbilan idullapk'ekkyā. Da: la:l u:wa mowe' a:k'yahkwishnakya k'ya:bikwayinakya hek'on ashkya. Yam deyatchinakwin yubatchik akkya dalbon'an hambon aweklan ko:wi' k'eyado' animukya. Hambon animunan, ko:wi' imobiyak'yanona' i:bachinan, innan ashna' i:kwa:nik'ena:kwe deyatchinan yubatch ihakk'ekkyā. Deyatchinan yubatch ihakk'yanan, holomashi luwallakwin chims a:kya. **2** U:wa mobiya: a:wakwennankwin de'chikya. Yam doba i:kwa:nik'ena:kwe' yam deyatchinan yubatchi:kwe' dinakwin a:k'yakkyā. A:k'yanan, u:wa mowe' wopbon iydunon anhe:doshkya. **3** Isk'on an i:kwa:nik'ena:kwe' de'chip, yubatchi:kwe' dinona aynanan, ko'di allewunapkyā. Lesnan, kwa' u:wa mowe' a:wukna:wammen, ik'walt yam mosson inkwin a:k'yanapkyā. **4** Akkya mossona dop i:kwa:nik'ena:kwe' a:k'yakkyā. Uhsona' deyatchinakwin de'chip, yubatchi:kwe oshok yakdoshnan, hish andehadiyahk'yanapkyā. **5** La:l da: mossona ha'ik'yanna:na' dop i:kwa:nik'ena:kwe yubatchi:kwe' dinakwin a:k'yakkyā. Uhson isk'on de'chip, hish luk-ya' okk'yanakwin aynenapkyā. Da: la:l mosson emmon a:wa:k'yap, lukno lesna' de'chi a:ho' a:wande'ena: a:wiykya. Hame' dom ko'di a:wallewunan, dap la:l hame' hish hiyawlushna' a:wokk'yanakwin lade:napkyā. **6** Demalna't dobinde mosson 'an tsawak uhsona' hish ichem'anona' dem etchiye. Akkya lesna' mosson itse'makunan, le'kwekkya, 'I:namilde hom an tsawak'on ayyulashhik'yana:wa.' Mossona le'kwanan, yam tsawak a:k'yakkyā. **7** Lesnapde an yubatchi:kwe le'i:yandikwekkya, 'Lukkyā yam datch an kwa'hol illi'dunona. Si'ana! Hon hish okk'yanakwin aynanapshe! Akkya ho'n a:wan luk deyatchinan demla yo'anna.' **8** Akkya tsawak ist dinakwin de'chip, yadenaknan, da: okk'yanakwin aynenapkyā. Aynanan, da: la:l ideh kwayik'yanapkyā." **9** Jesus lesa:wanikwanan, a:ho'i yandekkunahkya,

"Kop ma' hish deyatchinan mossona lukno-ya' a:wallewunna? Yam deyatchinan iynan, yam yubatchi:kwe demla hish okk'yanakwin laknan, chim da: la:l yubatchi:kwe a:chimon a:washanna." **10** Jesus a:wandelap'en, yandekkunahkya, "Kwa'-sh don luk ts'ina: a:beyenamkya? Le'na' ts'ina: ya:naye, 'Hish uhsi't a'le he'ena:kwe le' a'unapkowa, hish he'dahnan a'le dehya yokya. **11** Le'na' Mossona God de'ukya. Kwa'hol Mossona God lewukowa' hon detdunap, hish ayyuchi'ana!" **12** Jesus lesa:wanikwap, Jews a:wan deywus a:mossona luk delapna: bena: a:dekkwin a:wandepben beyekkowa' ayyu'ya:napkya. Akkya deywus a:mossona Jesus-ya' yadena:we' diyahkya. E:t yadena:we' diyahnan, lesnapde hish em a:ho'i habonon akkya i:deshlanan, kwa' yadena:wamme' andehwa:napkya.

Hon-sh Romans a:wan Ley an innan ashna:wa?

13 Hame' Pharisee-kwe dap hame' Herod an wokkwin a:de'ona Jesus inkwin a:wa:k'yanakya. Akkya inkwin a:de'chinan, Jesus-ya' ahk'yanawe' diyahnan akkya uhson i:tse'makkya. **14** Lesn i:tse'manan, le'andikwekkya, "Hon ayyu'ya:naba, do' mola' a:ts'ina yanikk'e:nona. E:t chuhol lashhik kwa'hol annan mossapde, kwa' dom ko'hol le'amme. Dens chuwan hol a:ho'i do' hi:nina' a:wayyulashhikk'e:'a. Da: la:l God an haydoshna: de'ona elleyanishhi' do' yanikk'e:'a. Kwa' Caesar Jew de'ammappede, hon-sh Ley Caesar 'an innan ashna:wa? Habish holo'-shi?" "Immashde-sh hon innan ashna:wa? Habish holo'-shi? Le'dikwanan, domt yadena:we' diyahnan akkya, hish yam bena:w-akkya anik'oshna:wap, Jesus ayyu'ya:na'kya. Akkya Jesus le'a:wanikwekkya, "Kop leyap hom don benan bochakwin ukna:we' diha? Hom an hek'ohanna' le' iya. A:ma ho' una'du." **16** Akkya chuhol hek'ohanna' le' iykya. Jesus yandekkunahnan, "Chuwayap banidan batchiye? Da: chuwayap an benan he'lannan ts'inaba?" La:l ansewahk'yanapkya, "Caesar a:ni." **17** Akkya Jesus a:wambenan, "Kwa'hol Caesar an deya'dunona' don ukna:wa. La:l da: lesna'dik kwa'hol God an deya'dunona' don God a:wukna:wa." Jesus lesa:wanikwap, hish ashe: i:tse'manan, ayyuchi'adinapkya.

Sadducee-kwe ik'walt ho'i yonakya dekkwin Jesus-ya' ayyalapkyia.

18 Hame' Sadducee-kwe Jesus inkwin a:wiykyia. Lukno Sadducee-kwe "Kwa' chuhol ik'walt ho'i yoshukwa" le'dikwe:nona. La:l luknok'on kwa'hol Jesus-ya' ayyalapkyia. **19** "Ho'n a:wan yanikk'e:nona. Kya:kol ino:de Moses ho'na yanhe:doshnan, le'na' tsina: ya:k'yakkyia, 'Honk'wat lashhik an bap hol ashenan, yam o:y andehwa'up, lesnapde kwa' chawillammap, uhsona lashhik yam bap ashekow an o:yona' yillunna. Yillunan, yam bap an shi'in-akkyade a:chi chawillik'yanna.' Lesna' Moses ho'na' yanhe:doshkyia." **20** Le'dikwanan, "La:l emat chuwa lashhik dobalekk'ya a:suwe illi'kyia. La:l ehk'ona kel o:yillukya. Lesnapde kwa' chawillamme' ashekya. **21** La:l isnok'on a:wan a:nona yam baba deya'kow an o:yona' yillukya. Yillunande, da: kwa' chawillamme' ashekya. Da: a:wan ha'ik'yanna:n a:nona lesna' de'ukya. **22** Akkyia le:wi' kwilelekk'yanona kwa' chawillamme' yashekya. Yashekyadap, lesdik lewunap, da: a:wan o:ye ashekya. **23** Honk'wat ik'walt a:wiho'idip, chuwadikkyap an o:ye dek'yanna, akkyap kwilelekk'yanona illapkyia?" **24** Jesus yansewahk'yanan, "Kwa' hish don God an bena: dahchat ko:wi' hol ts'ummenan illona don ayyu'ya:na:wamme. Lesna' de'on akkyia kwa' don yam ko'hol dikwe:nona ayyu'ya:na:wamme. **25** Akkyap demla: yashe'ende, a:bilakup, kwa' la:l iwillapshukwa. Akkyap a:ho' a:ladaba i:yamakwin a:de'on ikna' a:dek'yanna." **26** La:l Jesus le'a:wanikwekkyia, "Ho' ayyu'ya:na ko'hol don dikwe:nona. Kwa'-sh don ko'hol God Moses-ya' ambeyekkowa ayyu'ya:na:wamme? God Moses-ya' latdakwin le'anikwekkyia, 'Ho' Abraham an God deyan, ho' Isaac an God deyan, da: ho' Jacob an God.'" **27** Etden lukno yashekyadapde, a:wan binna: dem a:ho'i. Akkyia i:namilt a:wiho'idinna."

God an animosihna' haydoshnan de'ona.

28 Jesus lesa:wanikwap, chuwa lashhik Jews a:wan haydoshna: yanikk'ena:kwe de'ona iwollena: dinakwin de'chikya. Sadducee-kwe iwollena:wap, yanhadiya:kya. Ko'hol Sadducee-kwe ayyalap, Jesus

elleyanishhi' yansewahk'yap, luk haydoshna: yanikk'ena:kwe anhadia:kya. Akkya Jesus-ya' ayyala'kya, "Le:wi' deml haydoshna: a:wan kwa'dikkyap hish animosihnaye?" **29** Akkya Jesus ansewahk'yanan, "Luk haydoshnan hish animosihnaye. God Israel an a:de'ona le'na' yanhe:doshkya. 'Yu'hadiyahk'yana:we! Le:wi' demla Jews a:de'ona! Lukk'on hon Mossona le'andikwe:nona' lukk'on samma ho'n A:wona:w Illona God. **30** Ko:wi' demla yam ho'i de'ona don yam Mossona God ichemana:wa. Mossona God dekkwin de'chi do'n a:wan tsemakwi: dek'yanna. Dap la:l yam ts'ummenan deml illon-akkya don God an i:kwa:nik'ena:wa.' **31** La:l Jesus le'kwanan, "Da:chish haydoshnan kwilik'yanna:na' de'ona, 'Ko:wi' hol don i:wichemana:wannan hi:nina', lesna'dik don yam i:yanikina: deml a:wichemana:wa.' Kwa' la:l hame' haydoshna: luk kwil haydoshna: a:chi ayyadona' de'amme." **32** Jesus lesanikwap, akkya haydoshna: yanikk'ena:kwe lesanikwanan, "Hom yanikk'e:nona. Hish do' mola' beye:'a. I:namilde den domt dobinde ho'n A:wona:w Illona God. Kwa' la:l chuhol isk'on de'amme. **33** Da: e:t kwa'hol wowe' a:chapchelk'ya: uhson akkya God andeywusukk'yanan, da: kwa'hol God dekkwin a:wuts'ip, e:t lukno haydoshna: a:k'okshapde, haydoshnan do' andepbekkowa hish ayyadona' uhsona' k'okshi. Ko:wi' demla yam ho'i de'ona hon yam Mossona God ichemana:wap, la:l uhsona' dekkwin de'chi ho'n a:wan tsemakwi: dek'yannuwap, dap la:l yam ts'ummenan deml illon-akkya hon God an i:kwa:nik'ena:wap, hish k'okshi. La:l da:chish i:wichemana:wannan hi:nina' yam i:yanikina:we demla lesna'dik a:wichemana:wap, hish da: k'okshi. Hish luk haydoshna: a:chi lalekk'yankwin k'okshi." **34** Luk haydoshna: yanikk'ena:kwe tse'mak anikwa' ansewahk'yap, Jesus yu'ya:nan, le'anikwekkya, "Elt God dom an mossudun dekkwin de'chikya. Elt do' God an ho'i yokya." Jesus luk lesanikwekkya de'an, kwa' la:l chuhol yayyu'anikdo' kwa'hol Jesus-ya' ayyale:namkya.

Chuwap Christ de'ona?

35 Jesus Jews a:wan animosihna' deywusukk'yanakya k'yakkwin luk bena: a:ho'i yanikk'ekkyaa. Yanikk'yanan, "Kop le'ap haydoshna: yanikk'ena:kwe

a:benan, 'Christ David an ihdohk'yakkowa cha'le'? I:namilde Christ uhsona yado:na' ho'i de'ona. **36** David deyande God an Binnan Deywus an tse'makwinn akkya leskwekkya, 'Mossona God hom an Mossona-ya' le'anikwekkya, "Lil hom an dehwa dehyan ambach i:mu, dem dom an a:wina:kwe' ho' ihanukwapba." **37** David deyande Christ-ya' Mossona lesanikwekkya. E:t Christ David-annankwin ihdohk'yadapde, lesnapde Christ David an mossiye." Jesus leskwap, a:ho'i habonona k'ettsanish ayyu'hadiyahk'yanapkya.

[Haydoshna: yanikk'ena:kwe dekkwin don yayyubatchi:wa.](#)

38 A:ho'i yanikk'yanan, Jesus le'a:wanikwekkya, "Hame' haydoshna: yanikk'ena:kwe hish kwanleya: a:dashana a:wulli: elu: illaba. La:l lukno kwa'hol i:yanhalisonak'yana'kowa a:walluynan, a:ho' a:wayyulashhik'yanapdunona de'chi i:tse'manan a:walluy'a. Lukno a:dekkwin don yayyubatchi:wa. **39** Luknok'on deywusukk'yanakya k'yakwe:wa'kowa ukkwadelnan, dap lana' dewana'kowa a:weletchonon, a:wunadina'dunon a:deya'kowa de'chi idinaba: i:tse'ma. **40** Hame' haydoshna: yanikk'ena:kwe a:wokyattsik a:wan a:lashhik yashekowa' yayyosek'enan, a:wan k'yakwe: iyoyna:we. Domt a:ho' a:wunapdunon akkya, hish delana:na' deywusukk'ya: luwak'e:'a. Lesn a:wa:nap akkya, lukno-ya' hish ashe: ihadiya:k'yanna."

[Chuw okyattsik samma k'yakona.](#)

41 Hepbokya lelon lotdehna' Jesus i:mukya. Jesus i:munan, a:ho' a:wuna'kya. A:ho'i lelontan hewe' wopbunapkya. Em a:ho'i li:kun a:de'ona emma hewe' wopbunapkya. **42** La:l da: chuw okyattsik an oyemsh ashekyadap samma k'yakona deywuko'liyande, dom kwili he'shilowa de'chi wopbukya. **43** Jesus unan, yam wokkwin yam inkwin ihabok'yanan, le'a:wanikwekkya, "Elleyanishhi' do'na ho' a:wambene, etden luk chuw okyattsik samma k'yakona deywuko'liyande, lesnapde ko:wi' hol li:ku a:de'ona wopbunapkow-annan ayyadona' wopbukya. **44** Ma' leha'ba,

isk'yan hame' yam ko'mash ko'n illabon akkyia emma wopbunapkyia.
Lesnapde luk okyattsik ko:wi' hol yam deml illi'kowa da: demla
wopbukyia. Dom less illi'kyia, yam akkyia kwa'hol ido:w wo:dihdunona."
Jesus lesa:wanikwekkya.

[Jews a:wan animosihna' deywusukk'yanakya k'yakwen imik'yanak'yanna.](#)

13:1 Jesus Jews a:wan animosihna' deywusukk'yanakya k'yak'wan kwayip,
chuhol an wokkwin de'ona ayyuchi'adinan, le'anikwekkya, "Yanikk'e:nona!
Dunadi! Lil hish awe' dap k'yakwe: a:lana!" **2** Akkyia Jesus ambenan, "Do'
luk k'yakwe: a:lan a:wunaye. Ko:wi' hol awe' ihabok'yana'kowa deml
imik'yanak'yanna. Kwa' ko:wi' he'in ts'ana'dapde yetchi'shukwa."

[Kwa'hol Jesus an a:ho'i a:walleyadidunona.](#)

3 Jesus leskwanan, debok'yalan "Olive" le'deshhinakwin a:nan, isk'on
i:mukya. Luk debok'yalan animosihna' deywusukk'yanakya k'yakwennan
iwa'hipba. Jesus debok'yalan bowayal'ap, Peter dap James dap John, dap
la:l Andrew kwa'hol a:sam andekkunashnapkyia. **4** Le'andikwanan, "Ho'na
yadine, kya:kip luk do' beyekkowa lesnadinna? La:l kwap ma'
yu'he:donan-akkyia hon ayyu'ya:na:wa?" **5** Akkyia Jesus yansewahk'yanan,
"Don yayyubatchi:wa. Honk'wat chuhol do'na yayyosek'enan, onan
bochakwin do'na' ukkwadok'yanna. **6** Hish em a:ho' hom an shi'in-akkyia
yashna' a:witdelanna. A:witdelnan, yosek'ena' le'dikwanna, 'Ho' a:ho'i deml
a:wan El Ehk'ona.' Akkyia em a:ho'i yayyosek'entak'yanna. **7** Etden i:lakna:
bena: don ihadiya:wapde, la:l da: i:lakna: bena: elan'apde, el don
i:wik'ya'shidik'yana:wamme'du. Akkyap immashde luk lesnadinna.
Lesnapde baklokwin de'chi'dunona kwa' luk yu'he:donan de'amme. **8** Ham
ulohna: i:lakna:wa. Holn ulohna'kowa annukwayilenna, da: deloshedinna.
Lesnapde luk chinna:kwe' yu'deshladidunona dek'yanna. **9** Akkyia don
yayyubatchi:wa. A:ho'i do'na' yan'ula' dinakwin do'n a:willin din eletchonna.
Jews a:wan deywusukk'yanakya k'yakwe:wa'kowa do'na
wokk'yapnak'yanna. Hom an tse'makwinn akkyia da:bu:bu dap ulohna:

a:mosson a:dekkwin do'na a:wudena:wa. Do'n a:wudenan, hom don andepbetdunon akkyia do'n a:bepkwishnak'yanna. **10** Lesnapde kwa' dem lesnadina'man, wan le: ulohnan demlannan God an bena: k'okshi a:ho' ihadiya:wanna. **11** E:t a:ho'i do'n a:wiya:dena:wapde, do'n a:wambewopde, el don yam ko'hol dikwetdunona i:tse'manamdu. Lesnadinnuwap, bena: do'na' God ya'kowa' uhsona' don a:beyenna. Kwa' don yam bena: a:beyeshukwa. God an Binnan Deywus an tse'makwinn akkyia don a:beyenna. **12** Isk'on a:baba yam a:suwe okk'yanakwin lakna'dunon akkyia a:wudena:wa. Da: lesna'dik a:datchu yam a:ts'ana' okk'yanakwin lakna'dunon akkyia a:wudena:wa. Dap la:l a:ts'ana yam a:lashhina: a:dekkwin bena: boch a:beyenan, lakna'dunon akkyia a:wudena:wa. **13** Hom don a:ho' a:de'on akkyia, deml a:ho'i do'n a:wayyuk'yalna:wa. Lesnapde chuhol kya:ki' yam onan baldokwin de'chip, dem yam God anildemanon illin le'kon tse'mak delak'ona, uhsona' God anilik'yanna."

Chuhol hish ayyuk'yalnak'yanona ho'i bochona.

14 "Ko:wi' hol a:na' chuhol hish ayyuk'yalnak'yanona ho'i bochona, kwa' an dehwan de'ammappde, lesnapde animosihna' deywusukk'yanakya k'yakkwin elak'yanna. Luk-ya'kon a:ho' unadik'yanan, chuhol Judea-kwin an a:de'ona immashde le'hol yala:kwin yudulak'yanna, akkyap hish lukk'on atdani." Jesus lesa:wanikwekkyia. Chuwan hol luk ts'ina: beye:nona immashde eledokna' yu'he:dunna. **15** Da: la:l Jesus le'a:wanikwekkyia, "Chuhol honk'wat yam deyal'an baniynande, kwa' yam kwa'hol illona' wo:dihkyan k'yak'wan kwadoshukwa, akkyap heshhikyanon akkyia. **16** La:l da: chuhol yam deyatchinan i:kwa:nik'e:nona yam le:wan ahhan iyahnan, lesnapde kwa' ik'walt yam k'yak'wan a:shukwa. **17** Iyoh! A:wokyattsik a:wisanabona, wihats'ana: dem a:tsitsik'e:na:wona, akkyap luk a:wokyattsik yu'deshladik'yana:wa. **18** Deywusukk'yana:we, akkyia kwa' dehts'inannan lesnadishukwa. **19** Isk'on haydokwin de'chip, hish ko'mash ko'na yu'deshladik'yana:wa. Ho'n a:wan Datchu God luk ulohnan ashkya de'an, kwa' kya:ki lesna' hol a:ho'i yu'deshladik'yana:wamme'kya. Da: kwa' den la:l a:ho'i lesna'de yu'deshladik'yanapshukwa. **20** Honk'wat Mossona

kwa' uhsona' yu'deshladina' dewa: konikk'yanamkyadap, kwa' dens chuhol ho'i de'ona anilishukwa'kya. Lesnapde a:ho'i God woslihna'kow a:wan tse'makwinn akkya God haydoshnan konikk'ekky. **21** "Chuhol do'n a:wambenan, 'Dunadi! Lukkya' Christ a:ho' A:wanilik'yatdunona.' Dahchat dop ho'i de'ona do'n a:wambenan, 'Dunadi! Uhs uhsona.' le'dikwapde, el don beye:nona ildemana:wamme'du. **22** Akkya a:ho'i yosek'ena' Christ yashna:kwe a:dek'yanna. La:l da: yosek'ena' God an bena:w-akkya alluynona yashna:kwe a:dek'yanna. Lukn a:wiynan, a:ho'i yayyosek'ena' hish emma kwa'hol yu'he:dona: dap i:kwa:nina: ayyuchi'ana' ko:' leye:na:wa. Holon a:wan iho:dap, God an a:ho'i woslihna'kowa' onan bochakwin ukkwadok'yanapdunona' lukno yashna:kwe lesn i:tse'manna. **23** Lesnapde don yayyubatchi:wa. Akkyap kwa' dem lesnadina'man, do'na ho' kwa'hol luk yu'deshladidunona' deml i:yu'ya:k'yakkya.

[A:ho' a:wan El Ekh'on an ik'walt iydunona.](#)

24 "Uhsona' haydokwin de'chip, hish ashe: yu'deshladi:kwin de'an, yadokkya ik'widinna, da:chish ya'onan kwa' dek'ohadishhukwa. **25** Da: moyachu: a'bo'yan kwiho:banna. La:l da: a'bo'yan labak'yanak'yanna. **26** Lesdik leyadip, isk'on a:ho' a:wan El Ekh'ona lona:wannan iyanna. Ho' lesn iynan, hish lalekk'yankwin ho' ts'ummenan illik'yanna. Dap la:l ho' tso'yadinakya illin, andepbenishhi' ho' iyanna. **27** Ho' yam deywus a:ho' a:ladaba lil ulohnakwin a:wiyk'yanna. Lukno a:wiynan, God an a:ho'i iwoslihna'kowa' habok'yana:wa. Le:wi' demla dahnakwin, le: ulohnan lanakwin, dens hol luwall'ap, God an a:ho'i woslihna'kowa' habok'yana:wa.

[Ko'lehol fig datdan yo'e:non akkya don yu'he:duna:wa.](#)

28 "Ko'hol fig datdan alleyadin'on akkya don yu'he:duna:wa. Dem chim yachi: ishakyadap, da: hayachi: shyu'ap, olo'ikyanan de'chi'dunona don ayyu'ya:na:wa. **29** Akkya luk lesnadidunona' don detdunan, lesna'dik don ayyu'ya:na:wa, ho' ik'walt iydunona dekkwin hish lotdehna. **30** Elleya do'na ho' a:wambene. Lukno a:ho'i la:k a:de'ona kwa' yasheshukwa, dem

kwa'hol do'na ho' yadinekkowa lesnadidunona dekkwin de'chipba. **31**
A'boyan dap luk ulohnan yalakwayipde, lesnapde kwa' dens kya:ki hom an
bena: yalakwayishukwa.

[Mosson an iydunona' dekkwin kwa' chuhol ayyu'ya:namme.](#)

32 Haydokwin luk le'na' ko'hol leyadidunona kwa' chuhol ayyu'ya:namme.
God an a:ho' a:ladaba i:yamakwin a:deyande, kwa' luk haydokwin
ayyu'ya:na:wamme. E:t ho' God an Tsawak'i deyande, kwa' ho' haydokwin
ayyu'ya:namme. Ho'n a:wan Datchu God samma ayyu'ya:na. **33** Akkya don
yayyubatchi' a:yuk'e'nihchipba, akkyap luk lesna' deyadidunona kwa' don
ayyu'ya:na:wamme. **34** Luk ko'hol leyadidunona de'chip, le'na' dek'yanna.
Emat chuhol lashhik hol a:n iyahnan, yam i:kwa:nik'ena:kwe kwa'hol an
yubatch ihakk'yanna. Kwa' dem yam k'yak'wan andehwa:na'man, kwa'hol
yam i:kwa:nik'e:nona' yanhe:doshanna. Yam awe:nan yubatchi:kwe yam
ik'walt iydunona' dekkwin ele yubatchitdunona' anhe:doshanna. **35**
Lesna'dik don yubatchi:wa, akkyap kwa' kya:ki' Mosson iydunona don
ayyu'ya:na:wamme. Honk'wat sunhaba, dahchat dehlina idiwan ihaba,
dahchat dek'ohadinnakwin, la:l dahchat yadokwayikyadap, Mosson ik'walt
iyanna. **36** Akkya don yutso'ya:na:wa, holon Mosson isdon iynan, do'na
ya:delna' a:wank'ohak'yanna. **37** Kwa'hol lesna do'na' ho' yadinekkowa, da:
la:l uhsona' ho' le:wi' deml a:ho' a:wambene, don yayyubatchi:wa!" Jesus
yam wokkwin lesa:wanikwekkya.

[Deywus a:mossona yam Jesus-ya' aynana'dunona i:tse'makkyia.](#)

14:1 Hish kya:kol ino:de God an ho'i ladaba chuwan hol a:wan
k'yakwe:wa'kona yaldo:kow akkya uhsona' yadonnan Jews
dewashle:napkya. Uhsona' yadonnan dewashlenan, kwa' mots obinn:akkya
mu'l onamkowa idona:wa. Dewashle:nakya yadon dem kwili dewa:
de'chinna. Isk'on Jews a:wan deywus a:mossona ko'lehol Jesus-ya' ik'olo'
yadenan, okk'yanakwin aynana'dunona' i:tse'me:'a. **2** Akkya
le'i:yandikwekkya, "Dem lil a:ho'i dewashle:na' din'ap, kwa' son unaba'de

Jesus-ya' yadenapshukwa, akkyap honk'wat a:ho' ikyadinan, ho'na' ko'hol ko'a:wallewuna:wa" lesdikwekkyā.

[Chuw okyattsik ishana: dehyon-akkyā Jesus an lunnin wopba'na'kowa.](#)

3 Jesus Bethany-'an immonan, Simon 'an k'yak'wan imo'kya. Luk Simon lunnin deml a'i:we weyakkyā illi'kowa. Jesus isk'on idona: bo'ap, chuhol okyattsik a'walolon de'le k'ohann-akkyā ishana: dehy a:bissona k'yap le' iykyā. Uhson ishana: "nard" le'andikwe:nona. Uhsona' k'yap le' iynan, de'le' aldihnan, Jesus an oshokk'wan ibo'kwihk'yakkyā. **4** Lesnapde ham a:ho' isk'on habonona anikyadinan, le'i:yandikwekkyā, "Kop leyap domdi: luk ishana: a:dehya deshukwayi? **5** Luk ishana: a:dehyona ha'ik'yan asi asdemlan he'l-akkyā hol he'lan e:t halisonak'yannankya. Halisonan, da: deywuko'li'ona' hewe' yaknak'yannankya." Lesdikwanan, okyattsik'ona' inabenapkyā. **6** Lesnapde Jesus le'a:wanikwanan, "Le' andehwa:na:we! Kop leyap don lukk'on ambisakk'e:na:we? Luk ko'hol hom an lewukowa' k'okshi. **7** Hol etch'amme a:deywuko'li'on elanaye. La:l dens kya:ki' don kwa'hol k'oksh a:deywuko'li'ona' a:wallewuna:we' diyahnan, do'n a:wan iho:de. Lesnapde kwa' ishalde'ma do'na ho' a:willi' deya'shukwa. Ko:wi' hol an kwa'hol iho:dona', demla lesnukya. E:t kwa' dem hom balonakya dekkwin de'china'map, lukk'on hom an lunnin ishana: a:dehyon-akkyā wopba'na'kya. **9** Elleya do'na ho a:wambene. Le:wi luk ulohnan lana' hol etch'amme' God an bena: k'okshi andepbenap, ko'hol luk okyattsik lewukowa a:ho'i yadinabanna. Kwa' dens kya:ki lukk'on a:ho'i detdommayoshukwa.

[Judas ko'lehol Jesus-ya' udetdunona' tse'makkyā.](#)

10 Luk lesna deyadip, Judas Kerioth-kwin de'ona e:t Jesus an wokkwin akshona deyande, Jesus-ya' udetdunon akkyā Jews a:wan deywus a:mossona' dinakwin a:kya. **11** Isk'on de'chip, deywus a:mossona ko'hol Judas leyen iyahnon ihadiya:nan, i:k'ettsadikya. La:l yam hewe' a:wuknapdunon anhe:doshnapkyā. Lesn anhe:doshna:wap, la:l a:nankwin

Judas ko'lehol yam Jesus-ya' udetdunona' dehwan deshhukya.

Jesus yam wokkwin a:will idokya.

12 Jews a:wan chinna:kwe' yadonnan dewa lanakwin de'chikya. Lukkya yadon de'chip, mu'le kwa' motsak'yannan i:ya'senamme' idonak'yannuwapba. Hish kya:kol God an ho'i ladaba a:ho' a:wan k'yakwe:wa'kona yaldo:kow akkya, Jews cha'ts'ana aynanan, uhson akkya dewashle:na:wa. Dewashlenakya yadonnan Jesus an wokkwin ayyalapkya, "Dewashlenakya dekkwin yelegg'yanapdunon akkya hop hon a:wa:nuwa?"

13 Akkya Jesus yam wokkwin kwilimon a:chi-ya' a:k'yanan, le'anikwekkya, "Lu'no luwallakwi. Don isk'on de'chidan, lashhik de' **1** -akkya k'yap le' a:nona don anikdohnan, don ill a:nuwa. **14** La:l hol uhsona' lashhik k'yak'wan kwadop, isk'on don k'yakwen illona le'anikwana, 'Ho'n a:wan yanikk'e:nona dom ayyale:'a, "Ho'i ladaba k'yakwe:wa'kona yaldo:kowa dewashlenakya yadon dekkwin, hop ho' yam wokkwin a:will idonna? Hop uhsona' delitdonne?" **15** Don lesanikwap, luk lashhik delitdon lan i:yaldo' do'na' una:k'yanna. Isk'on kwa'hol deml hon andeshemana:won-akkya elekk'yanaye. Isk'on ho'n a:wan ido:w yelegg'ya."

16 Jesus leskwap, kwilimon an wokkwin luwallakwin a:ch a:nan, ko'lehol Jesus a:chi-ya' adinekkowa', lesna'dik delitdon a:ch awakya. Akky isk'on dewa lana' dekkwin a:ch ido:w yele'kya. **17** Sunhap, Jesus yam asdemlan kwili wokkwin a:de'ona a:willi' delitdokwin iykya. **18** A:wiynan, idona:wap, Jesus le'kwekkya, "I:namilde dobindona hom don ill idoynona hom aynana'dunon akkya udenna." **19** Jesus lesa:wanikwap, an wokkwin a:de'ona hish ashe: i:tse'madikya. Akkya doalna' ayyalapkya, "Kwa'-sh ho' uhsona' de'amme?" Da: doba leskwekkya, "Kwa'-sh ho' de'amme?" **20** Akkya Jesus yansewahk'yanan, "Don chuwadik hol hom asdemlan kwili yaldo' wokkwin de'ona. Hom illi' lukkya'de sa'lannan mukwadelk'e:nona, uhsona. **21** Ho' a:ho' a:wan El Ehk'ona, lesnapde i:namilde ho' ashenna. Akkyap ko'na kya:kol ino:de ts'ina: ya:kona' lesna' hom alleyadinna. Iyoh! Hom udekkona' hish ho' an'iyomma! Uhsi lashhik kwa' chawonamkyadap, ayyadona' elek'yannankya." **22** Jesus lesa:wanikwekkya de'an, mu'lahnan,

yam Datchu God "Elahkwa" le'anikwanan, mu'le' bachikya. Mu'le' bachinan, yam wokkwin a:de'ona' ya'kya. Yaknan, le'kwekkya, "Luk idona:we. Lukky hom lunninne." **23** La:l Jesus sa'le' u:wa k'yabotdi' ahnan, da: deywusukk'yanan, yam Datchu God "Elahkwa" le'anikwekkya. Da: la:l yam wokkwin a:de'ona' ya'kya. Yakkyap ansammo doalna' ko:wi' dudunapky. **24** Da: la:l Jesus le'a:wanikwekkya, "Lukky hom ade k'yawe'. Ho' sewekshannan ashep, hom ade k'yaw ukkwayip, uhson akky hom Datchu God em a:ho' a:wanilik'yanna, akkyap luk benan chimona' a:ho'i yanhe:doshkya. **25** Do'na' ho' mol a:wambene. Kwa' ho' wan la:l le'na' u:wa k'yawe' dudushukwa, dem God yam le:wi' ulohnan deml imossup, chim ho' u:wa k'yawe' chimona' dudunna." **26** Jesus lesa:wanikwap, deywusu' denanne dene:napkyadap, debok'yalan "Olive" le'andikwe:nonakwin a:wa:kya.

[Peter Jesus-ya' ayyatsana'dunona' Jesus yam wokkwin yadinekkya.](#)

27 Isk'on a:de'chip, Jesus le'a:wanikwekkya, "Hom ayyatsak'yan akky, hom don ayyaknahna:wa. Akkyap ino:dona' benan le'na' God beyekkowa ts'ina: ya:naye. 'Ho' wowilli:kwe okk'yanakwin aynanna. Ho' aynap, kyane:lu deml iwopts'ihanna.'" **28** "E:t lesna' ts'ina: ya:napde, ho' ik'walt ho'i yonan, bilakkyadap, do'n a:wan ho' Galilee-kwin ehkw a:nuwa. **29** Jesus leskwap akky, Peter le'anikwanan, "E:t hame' demla dom ayyaknahna:wapde, lesnapde kwa' ho' lesnushukwa." Akky Jesus ambenan, "Dom ho' mol ambene. Lukky'a:de dehlinan kwa' dem doko:ko ottsi kwilik'yanna:na' k'oye:na'map, kwa' hom do' yam annabammona do' ha'ik'yanna:na' le'kwanna." Leskwapde, Peter la:l ashe: ambenan, "E:t honk'wat dom ho' ill ashekyadapde, kwa' dom ho' yam annabammona kwa' ho' beyshukwa." Peter leskwap, da: la:l lesna'dik hame' Jesus an wokkwin a:de'ona' demla ansammo lesdikwekkya.

[Jesus Gethsemane-kwin deywusukk'ekky.](#)

32 Les a:na', Gethsemane le'deshhinonakwin Jesus dap an wokkwin

a:de'chikya. Isk'on a:de'chinan, Jesus le'a:wanikwekkyā, "lil idinak'ya. Da:chish wan ho' deywusukk'yatdu." **33** La:l isk'on Peter dap James, dap John a:willi' ko:wi' hol a:nan, Jesus hish la:l ashe: tse'madikya. **34** Akkya yam wokkwin le'a:wanikwekkyā, "Hish ho' tsema:w-akkya ashen iha. Lil idinaknan, don yuk'e'nihchi:wa." **35** La:l ko:wi' hol a:nan, imil laninan, deywusukk'ekkyā. Deywusukk'yanan, yam Datchu God-ya' le'anikwekkyā, "Hom Datchu! Honk'wat ko'hol yam yale:nona iho:dap, kwa' hom luk ko'alleyadishhukwa. **36** Dishhomaha! Hom Datchu! Hish kwa'hol demla lewunakya dom an iho:de. El hom do' luk yu'deshladik'yanakya dehwan uknamdu. Lesnapde el kwa'hol ho' tse'manona do' lesnunamdu. Ko'lehol yam tse'mana'kona' de'chi do' lesnunna." **37** Jesus lesna' deywusukk'ekkyā de'an, ik'walt yam ha'i wokkwin a:de'ona' dinakwin iyap, ya:delkya. Akkya Peter-ya' le'anikwekkyā, "Hana: ha:! Simon Peter. Do'-sh ala? Kwa'-sh den dobint hol yadokkya idullapna' do' duna'shukwa? **38** Yuk'e'nihchi. Deywusukk'ya. Akkya Satan kwa' dom onan bochakwin kwadok'yashhukwa. E:t yam ik'e:nakwin kwa'hol k'okshi'dunona do' tse'mapde, dom lunnin kwa' ts'ummammon akkya hish deni." **39** La:l Jesus ik'walt deywusukk'ekkyā a:nan, yam ko'lehol deywusukk'ekkowa' da: lesna'de deywusukk'ekkyā. **40** Deywusukk'ekkyā de'an, ik'walt yam wokkwin dinakwin iykya. Dinakwin de'chip, yam a:yude'chon akkya da: ya:delkya. Akkya a:wokwinan, kwa' ko'lehol yam ambenapdunona' ayyu'ya:na:wamme'kya. **41** La:l da: ha'ik'yanna:na' deywusukk'ya'en, ik'walt yam wokkwin dinakwin iynan, Jesus le'a:wanikwekkyā, "Dem-sh don ya:dela? Yu'tso'ya:na:wa. Don eledokna' yude'chihnappkya. Si, chims haydokwin de'chikya. A:ho' a:wan El Ehk'ona ko'di leya' a:ho' a:dekkwin udenak'yanna. **42** Iluwak'ya. Son yanikdohnapshe. Detdunadi! Lashhik hom udetdunona ist iya."

[A:ho'i Jesus-ya' yadenapkyā.](#)

43 Jesus dem le'na' beyenkwinde, Judas, chuwadik hol Jesus an asdemlan kwili yaldo' wokkwin de'ona, inkwin iykya. Da: la:l hish ko'mash ko'n a:ho'i danan Judas illap a:wiykya. A:winyan, mache:da: dap dak'yapna:

wopbonap a:wiykya. Lukn a:wiykowa Jews a:wan deywus a:mossona, dap haydoshna: yanikk'ena:kwe, dap la:l a:wan ayyulashhin a:ho' a:wan tse'makwinn akkya a:wiykya. **44** Kwa' dem luk danan a:wiy'na'map, Judas kwa'hol yu'he:donan deya'dunona' yanhe:doshkya. A:wambenan, "Chuwa-ya'dik hol yam ts'ulbikona' uhsona' don yadena:wa. Don yadenan, ayyubatchiba' don illap a:wa:nuwa." **45** Judas Gethsemane-kwin de'chinan, isdona' Jesus inkwin iynan, le'anikwekkya, "Hom do' Mossona." Le'kwanan, Jesus-ya' ts'ulbikya. **46** Akkya isk'on a:ho'i Judas illap a:wiykowa yam asi:w-akkya chims Jesus-ya' hashina yadenapkya. **47** Yadena:wap akkya, chuwadik hol isk'ont el'ona yam mache:da ileya:nan, animosihna' deywusu mosson an wo'lon 'an lashokdin yakdohnan, le' apts'ikya. **48** La:l Jesus a:ho'i le'a:wanikwekkya, "Kwa'hol hanlina:kwe' yadenapdunon ikna' don-sh mache:da: dap dak'yapna: wopbonap a:winyan, hom yadena:wa? **49** Dewana:, dewana: do'na' ho' animosihna' deywusukk'yanakya k'yak'wan yanikk'yap, lesnapde kwa' hom don yadena:wamme'kya. Luk lesnadikya akkyap ko'na ino:dona' ts'ina: ya:k'yakkowa den imashde lesde leyadinna." **50** Jesus an wokkwin a:de'ona ko'hol ikwekkowa ihadiya:nan, ayyaknahnan, yudula'kya. **51** Lesna' deyadip, a:ho' ik'walt Jesus illap a:wa:nap, chuwa tsawak Jesus-ya' dabann a:kya. Luk tsawak bisse k'ohanna' de'chi ikkwi'kya. Akkya a:ho'i Jesus-ya' yadenapkowa da: la:l luk tsawak'ona' yadenapkya. **52** Lesnapde luk tsawak yam bisse k'ohanna yullihnan, damshik'wan yashnan, yudula'kya.

Deywus a:mossona Jesus-ya' ambewonapkya.

53 Les a:na', Jews a:wan animosihna' deywusu mosson inkwin Jesus-ya' illap a:de'chikya. Isk'on demla deywus a:mossona dap a:wan ayyulashhin a:ho'i, dap la:l a:wan haydoshna: yanikk'ena:kwe habona'kya. **54** La:l Peter, Jesus an wokkwin de'ona, uhson an holomashi' yalu'kya. A:wan yal iynan, animosihna' deywusu mosson an dehwitdakwin les hol daban de'chikya. Chuwandik hol isk'on yubatchi:kwe a:will i:munan, Peter akl'an yusukk'ekky. **55** Jews a:wan deywus a:mossona dap a:wan yan'ul

a:mossona Jesus-ya' aynanapdunon akkya chuwandik hol ko'anabennapdunona' a:deshhunapkya. Lesnapde kwa' chuwa-ya' hol lesnudunona' awana:wamme'kya. **56** E:t em a:ho'i Jesus dekkwin yosek'ena' andepbena:wapde, kwa' a:wan bena: hi:ninamme'kya. **57** Akky isk'on hame' luwallemaknan, yosek'ena' andepbenan, le'dikwekkya, **58** "Ko'hol Jesus ikwekkowa' hon ihadiya:kya. Luk lashhik le'kwanan, 'Luk-ya' animosihna' deywusukk'yanakya k'yakwen a:ho' ashnapkowa' ho' demla k'uhmok'yanna. Lesnapde ha'i dewa: ho' doba k'yakwen ashanna. Kwa' a:ho'i lukk'on ashnapshukwa." **59** E:t lesn a:beyepde, kwa' dem a:wan bena: hi:ninamme'kya. **60** Akkya animosihna' deywusu mossona idiwah elemaknan, Jesus-ya' andekkunahkya, "Ma'-sh ko'hol lukn a:ho'i dom dekkwin boch a:beyekkowa mola? Habish ella'-shi?" **61** Leskwapde, kwa' Jesus ko'hol ansewakh'yanamkya. Akkya animosihna' deywusu mossona da: la:l ayyala'kya, "I:namilde-sh do' Christ? Do'-sh Mossona God an Tsawak'i?" **62** Akkya Jesus ansewakh'ekky, "Mola. Ho' uhsona. Ho' a:ho' a:wan El Ehk'ona. Ho' God Ts'ummenon an idokkwan'emkwin immaldop, hom don una:wa. Da: la:l ho' i:yamakwin lona:wannan iyap, hom don una:wa." **63** Jesus leskwap akkya, animosihna' deywusu mossona ikyadinan, yam kwanleya: k'uhmok'yanan, le'kwekkya, "Hana: ha:! Le:wi' daps ele! Kwa' la:l hon chuhol an dekkwin boch andepbetdunona' andeshemana:wamme. **64** Ko'hol God dekkwin luk bocha' beyekkowa don ihadiya:kya. Kop hon leya' ande'una:wa?" Akkya isk'on a:ho'i habonona Jesus-ya' ko'anabenan, le'dikwekkya, "Imasht luk-ya' aynanak'yanna." **65** Lesde leyadip, ham isk'on habonona' Jesus-ya' anchukk'oshle:napkya. An nobinnin bo'ya:nap, da: yakdohnan, le'andikwekkya, "Chuwap dom yakdohkya? Ho'na yadine." La:l yubatchi:kwe as k'yabann-akkya yakdosnapkya.

Peter Jesus-ya' ayyatsadikya.

66 Dem luk lesnadip, Peter dehwitdan ela'kya. Isk'on el'ap chuw okyattsik animosihna' deywusu mosson an i:kwa:nik'e:nona da: dehwitdan iykya. **67** Iyap, Peter akl'an yusukk'ekky. Okyattsik Peter-ya' hish ashe:

unadik'yanan, le'anikwekkya, "Da: la:l do' Jesus Nazareth-kwin de'on an wokkwin de'ona." **68** Lesnapde Peter "Holo!" le'kwanan, "Kwa' ho' uhsona' lashhik annabamme. Ko'hol do' ikwe:nona kwa' ho' den ayyu'ya:namme." Peter le'kwanan, bochinullakwin a:kya. Akky isk'on doko:ko k'okya. **69** Da: la:l uhsi't okyattsik Peter-ya' una'kya. Unan, isk'on luw'ona le'a:wanikwekkya, "Lukk'on Jesus an wokkwin de'ona." **70** Lesnapde Peter da: yallihkya. Dom ko:wi' dela:'ap, isk'on luw'ona Peter-ya' le'andikwekkya, "Elleya, den do' uhsona. Do' Galilee-kwin de'ona." **71** Lesnapde Peter le'kwekkya, "Kwa' ho' mola' bena'map, el hom God hadiya:k'yatdu! Kwa' luk lashhik don andepbena:wona ho' annabamme!" **72** Peter leskwap, lessak'yaya'de hish i:nadinamme' kwilik'yanna:na' doko:ko k'okya. Akkya isk'on Peter anayyu'ya:kya ko'lehol Jesus ambekkowa. Jesus ambekkowa "Kwa' dem kwilik'yanna:na' doko:ko k'ona'map, yam kwa' hom annabammona ha'ik'yanna:na' do' bennuwa." Akkya Peter luk anayyu'ya:nan, hish ashe: k'oyekkyia.

[A:ho'i Pilate inkwin Jesus illap a:de'chikya.](#)

15:1 Dewap shaml itchide, Jews a:wan deywus a:mossona dap a:wan ayyulashhin a:ho'i dap la:l a:wan haydoshna: yanikk'ena:kwe, dap deml a:wan yan'ulona bewonan ashnapkya. Bewonan ashnapkya de'an, Jesus-ya' asi: ikkunan, Romans a:wan da:bu:bu: Pilate inkwin illap a:wa:kya. Pilate inkwin a:de'chinan, Jesus-ya' udenapkya. **2** Akkya Pilate Jesus-ya' andekkunahkya, "Den-sh do' Jews a:wan Ley?" La:l Jesus ansewakh'yanan, "E:, do' mola' beykya." **3** Akkya isk'on Jesus dekkwin Jews a:wan deywus a:mossona emma kwa'hol bocha:w-akkya ahk'yanapkya. **4** La:l Pilate da: andekkunahkya, "Kwa'-sh do' kwa'hol yansewakh'yana'man iha? Yu'hadiyahk'ya! Hish emma kwa'hol bocha:w-akkya dom ahk'yana:we." **5** Lesnapde da: kwa' Jesus ko'hol ikwanamkya. Akkya Pilate hish ayyuchi'adikya.

[Pilate Jesus-ya' aynana'dunona' haydoshkya.](#)

6 Hish kya:kol ho'i ladaba a:ho' a:wan k'yakwe:wa'kona yaldo:kowa' dekkwin dewashlenakya yadon de'chip, Jews a:wan haydoshnan de'on akkya, Pilate chuwa-ya' lashhik utchu:kowa' a:wan kwayik'yanna. Chuwa-ya' hol Jews anshemanona, uhsona' Pilate kwayik'yanna. **7** Chuwa lashhik Barabbas le'shinona utchu'kya. Uhsona' luwallan'an a:mosson a:dekkwin laknan, chuwa-ya' ho' aynakya. Akkya Barabbas hame' lakna:kwe a:will utchu'kya. **8** Akkya lil ho'inan a:de'ona Pilate inkwin a:winyan, le'andikwekya, "Ko'lehol ho'n a:wan haydoshnan de'ona, lesna' do' chuwa-ya' hol utchu:kowa' ho'n a:wan kwayik'yanna." **9** Akkya Pilate yayyala'kya, "Do'n a:wan-sh ho' Jews a:wan Ley kwayik'yanna?" **10** Pilate leskwekya, akkyap Jews a:wan deywus a:mossona yam a:yu'asselon akkya Jesus-ya' utchuk'yanapkowa' ayyu'ya:na'kya. **11** Lesnapde deywus a:mossona Barabbas-ya' kwayik'yanapdunona' a:ho' ihakk'yanapkya. **12** Da: la:l Pilate yayyala'kya, "Lesnadip, kop luk lashhik'on Jews a:wan Ley don le'andikwe:nona' ho' allewunna?" **13** Akkya isk'on a:ho'i we'atchonapkya, "Den imashde, hek'yatsotda:w-akkya sewekshannan mado:nan, do' aynanna!" **14** Da: Pilate le'kwanan, "Iyoh! Kop ma' la:di? Kwap ko'di: leyekya?" Lesnapde a:ho'i hish la:l ashe: we'atchonapkya, "Den imashde hek'yatsotda:w-akkya sewekshannan mado:nan, do' aynanna!" **15** Lesdikwap, Pilate a:ho' a:k'ettsak'yan iyahnan akkya, Barabbas a:wan kwayik'yakya. Lesnan, Jesus-ya' k'yapna'dunona' haydoshnan, sewekshannan aynana'dunon akkya yam sondalu:kwekwin udekya.

[Sondalu:kwe Jesus-ya' ayyammo'aye:napkya.](#)

16 Akkya sondalu:kwe Jesus-ya' da:bu:p an k'yakwen 'an dehwitdan "Pratorium" le'deshhinakwin illap a:de'chikya. Isk'on a:de'chidan, yam hame' sondalu:kwe' ihabok'yanapkya. **17** Isk'on kwanleya: dashana k'e:k'winna' Jesus-ya' ulenapkya. Da: lak'yatsotda olban ashnan, an oshokk'wan yaldo:napkya. **18** Akkya anlanena: yashnan, le'dikwekya, "Do' Jews a:wan Ley! Dom dek'ohannan dela:na:na'du!" **19** Le'andikwanan, da: dam delnan-akkya an oshokk'wan yakdoshnapkya.

Anchukk'oshle:napkya. La:l da: an mo'tsokt idinaknan, ayyulashhina: yashnapkya. **20** Ayyammo'aye:napkya de'an, kwanleya: dashana k'e:k'winna 'an le' ulihnapkya. Andeh kwanleya: ulenapkya. Lesna' deyadip, sewekshannan aynanapdunon akkya illap a:wa:kya.

[Sondalu:kwe Jesus-ya' hek'yatsotda:w-akkya sewekshannan mado:napkya.](#)

21 A:wa:nap, chuwa lashhik Sayrin-kwin de'ona yam deyatchinakwin iynan, isk'on bikwayikya. Lukk'on Alexander dap Rufus a:chi-ya' datchu. Simon le'shinona. Simon isk'on bikwayip, sondalu:kwe Jesus an sewekshi leya'dunona anlimmoshnapkya. **22** Les a:na', sondalu:kwe "Golgotha" le'deshhinonakwin illap a:de'chikya. "Golgotha" ihdohk'yap, sammoshokkwin dekkwi. **23** Isk'on dududunon akkya u:wa k'yawe dap ak'wa: "mer" le'shinona iya'sena' uknapkya. Lesnapde kwa' Jesus dudunamkya. **24** Lesna' deyadip, hek'yatsotda:w-akkya Jesus-ya' sewekshannan mado:napkya. Lesna' mado:nan, Jesus an kwanleya: ok'yana:we' diyahnan, akkya shole:napkya. Lesna an kwanleya: i:bahchelnapkya. **25** Yadokkya kwayikyadap, ha'ik'yanna:na' yadokky idullapna' Jesus-ya' sewekshannan mado:napkya. **26** La:l a:wan kwa'hol akkya ahk'yanapkowa ts'inapkya. Le'na' ts'inapkya, "Lukk'on Jews a:wan Ley." Lesna' ts'inaban, sewekshannan an oshokk'wan i:yama batchunapkya. **27** La:l kwilimon kwa'hol hanlina:kwe a:chi-ya' hek'yatsotda:w-akkya kwili sewekshannan mado:napkya. Doba Jesus an idokkwan'emkwin dap doba weshikk'yan'emkwin a:chi-ya' mado:napkya. **28** Akkya ko'lehol God an ino:dona' ts'ina: ya:k'yakkowa', lesde leyadikya. Le'na' ts'ina: ya:k'yakkya, "Ko'di: leye:non ikna' hish ko' allewuna:wa." **29** Lesna' deyadip, a:ho' isnok'ont a:bikwayinona ayyammo'aye:nan, yam oshokkwi: ilabak'ekky. Lesnan, Jesus-ya' le'andikwekky, "Di: 'adi, do:'o! Do'-sh ho'n a:wan animosihna' deywusukk'yanakya k'yakwen k'uhmok'yanan, la:l ha'i dewap, do'-sh ik'walt ashanna? **30** Idehya:nan, sewekshannankwin baniyu." **31** La:l lesna'dik Jews a:wan deywus a:mossona dap a:wan haydoshna: yanikk'ena:kwe Jesus-ya' ayyammo'aye:nan, le'i:yandikwekky, "E:t dop a:ho' a:wanilik'yadapde,

lesnapde kwa' yamande yanilik'yanakya an iho:damme. **32** Luk-sh Christ a:ho' A:wanilik'yatdunona? Luk-sh Jews a:wan Ley? Sewekshannankwin baniyup, son unabana, anildemana:wa." Deywus a:mossona dap haydoshna: yanikk'ena:kwe lesdikwap, da: la:l ham a:chi kwil sewekshannan mado:na'kowa da: ko'anabekkyia.

Jesus sewekshannan ashekya.

33 Idiwap, hish ulohnan demlana'kowa' dek'widikya. Ha'i yadokky idullapna' dek'winna'kya. **34** Ha'i:wa yadokky de'chip Jesus hish ashe: we'atehokya, "Eli:, Eli:, lama sabakdani!" le'kwekkya. Uhsona' benan ihdohk'yap, "Hom Datchu God! Hom Datchu God! Dishhomaha, kop leyap hom do' yaknaha?" **35** Jesus leskwap, ham isk'ont habonona' ihadiya:nan, le'dikwekkya, "Ihadiya:wa! Elijah-ya' sheme:'a." **36** Akky isk'on chuwadik hol isk'ont el'ona Jesus inkwin ye:lahnan, uhammadan u:wa k'yawobi:wannan k'yaya:kya. K'yaya:nan, dammannan choldo:kya. Akky uhsona' Jesus dududunon akky uknan, a:ho'i le'a:wanikwekkya, "Wannan, shok'yapba. Honk'wat Elijah iynan, sewekshannankwin anahanna." **37** La:l isk'on Jesus ashe: we'atchonan, ashekya. **38** Jesus ashep, Jews a:wan animosihna' deywusukk'yanakya k'yak'wan bi'alan ts'iyadikya. I:yamakwin dap manikkyakwin de'china' ts'iyadikya. **39** Chuwadik hol asi asdemlan sondalu:kwe a:wan mossona sewekshannan lotdehna' el'ona Jesus-ya' unan, le'kwekkya, "I:namilde lukky' God an Cha'l Illona." **40** La:l da: ham a:wokyattsik la:lde luw'ona unaba. Hame' chuw a:wokyattsik Mary Magdala-kwin k'yakona, da: Salome, dap la:l Mary, Joses dap an suwe James a:chi a' tsitda, da: demla luk unapkyia. **41** Lukn a:wokyattsik, dem Jesus Galilee-'an im'ap, illap a:wallunan, 'an ido: elekk'yanapkyia. La:l da: ham a:wokyattsik emmona Jerusalem-kwin Jesus illap a:wiykowa isk'on dina'kya.

Chuwa lashhik Jesus-ya' balo:kya.

42 Sunhap, chuwa lashhik Aramadeya-kwin de'ona kwa' deshlanna'man,

Pilate inkwin iynan, Jesus an lunnin balo:dunon akkya shemakya. Luk lashhik Joseph le'shina'kya. **43** Joseph Jews a:wan an'ula: de'ona hish ayyulashhin ho'i deya'kya. Lukk'on God an imossudun dekkwin antse'mana' de'chi. **44** Joseph lil Jesus an lunnin anshemap, hish Pilate ashe: tse'mekky. "Honk'wat Jesus kesh elleya ashekya." Lesna' tse'manan, asi asdemla sondalu:kwe a:wan mossona shemanan, ayyala'kya, "Do' uhson una'kya. Ma'-sh den elleya Jesus ashekya?" **45** Akkya sondal a:wan mosson ansewahk'yanan, "Den elleya Jesus ashekya ke:si." Leskwap, Pilate Jesus an lunnin balo:dunona' Joseph-ya' hakk'ekky. **46** Akkya Joseph bissen k'ohanna wo:dihnan, Jesus-ya' sewekshannan baniyk'yanan, bissen k'ohann-akkya beha:kya, lesna' beha:nan, balokwin a'loshdan ashkowa' a'ukya. A'unan, da: le' a'ana' bololo:nan, uhson akkya awe:nan aldukya. **47** Joseph lesnup, Mary Magdala-kwin k'yakona', dap doba Mary Joses an tsitta de'ona hol Jesus a'i'kowa' a:ch una'kya.

[Jesus ik'walt ho'i yonan, bilakkya.](#)

16:1 Jews a:wan i:yude'chinahnakya yadon baldokwin de'chikya. Dumink anchande dehlaba deya'kya. Mary Magdala-kwin k'yakona dap Salome, da: la:l Mary James an tsitda Jesus an lunnin wopba'na'dunon akkya kwa'hol idechikk'yanakya wo:dihkya. **2** Duminku dewanande, chim hish yado kwayip, a'loshden Jesus an balokwin a:wiykya. **3** A:winyan, a:sam i:yashhu'we:nan, lesdikwekkya, "Chuwap a'le' lana awe:n'an a'loshdande bololo'unna, ho'n a:wa?" Le'dikwekkya a'lanap akkya. **4** Isk'on a:de'chidan, detdunadip, a'le' lana le' a:na'kya. **5** Akkya a'loshdan balokwin ukkwadop, tsawak idokkwakwin bowa'kya. Bowa:nan, kwanleya: dashana k'ohanna' ulli'kya. Unaban, i:deshladinan, a:yuchi'adikya. **6** Akkya luk tsawak le'a:wanikwekkya, "El don i:deshladinamdu. Jesus Nazareth-kwin de'ona sewekshannan aynana'kona' don-sh deshhuyna:we? Kwa' lil imm'amme. Ik'walt ho'i yonan, bilakkya. Detdunadi! Lakw a'kya dekkwi."

[Ham a:ho'i Jesus-ya' ho'it unapkya.](#)

7 Tsawak lesa:wanikwanan, "Lu'no. Do'n a:wehkwi' Galilee-kwin Jesus a:nona an wokkwin, dap la:l Peter don yadinena:wa. Akkya ko'lehol Jesus do'na yadinekkowa, lesna'dik don isk'ont una:wa." **8** Akkya a:wokyattsik libibidina' a:yuchi'adinan, a'loshdan ukkwayinan, yudula'kya. Yam i:deshlanon akkya, kwa' chuwa-ya' hol adinena:wamme'kya. **9** Duminku dewap shamle Jesus ik'walt ho'i yonan bilakkya de'an, kela Mary Magdala-kwin k'yakona ayyetasa'kyak'yakkya. Uhsona' kya:kol kwilelekk'ya binnan boch a:de'ona Jesus le' an ukkwayik'yakkya. **10** Akkya lukk'on Jesus an wokkwin dinakwin a:kya. Isk'on de'chinan, Mary yadinekkya ko'hol leyadikowa. Yadinep, Jesus an wokkwin a:de'ona i:tse'manan, da: a:k'oyekkyakya. **11** Lesnapde Mary Jesus ik'walt ho'i yokona' dap yam una'kona yadinep, kwa' anildemana:wamme'kya. **12** Luk lesnadikya de'an, da: la:l kwilimon a:lashhik a:chi deyatchinakwin bikwayip, Jesus a:chi-ya' ayyettsa'kyak'yakkya. Ayyettsa'kyak'yanan, Jesus doba de'anon ikna' unahna'kya. **13** Akkya a:chi Jerusalem-kwin ik'walt iynan, an hame' wokkwin a:de'ona yam una'kona a:chi yadinekkya. Lesnapde kwa' da: ildemana:wamme'kya. **14** Luk lesnadikyadap, e:t a:ho'i Jesus ik'walt ho'i yo'anon unapkowa yadinenapde, kwa' an wokkwin a:de'ona ildemana:wamme'kya. La:l da: asdemlan doba yaldo' yam wokkwin a:de'ona' idona: dinakwin iynan, a:wayyettsa'kyak'yakkya. Kwa' ildemana:wammon akkya dap kwa' i:wik'e:na:wammon akkya Jesus hish ashe: inabekkyakya. **15** La:l da: Jesus yam wokkwin lesa:wanikwekkya, "Lun, le:wi' deml ulohnakwi. Don hol etch'amme' a:wallunan, hom an bena: k'oksh a:benan, le:wi' deml a:ho'i don a:yu'ya:k'yana:wa. **16** Dens chuhol hom an bena: ildemanan, le'kon tse'mak delak'ona, yam ildemanon akkya ik'oshona'kona, uhsona' God anilik'yanna. Lesnapde chuhol kwa' elleyanishhi' hom an bena: ildemana'manona, uhsona yalakwayinna. **17** Ko'hol lukno ayyuchi'ana: ko' leye:non akkya don ayyu'ya:na:wa chuwan hol hom an bena: ildemana:wona. Ildemana:wona binnan boch a:de'ona' le' a:ho' a:wan ukkwayik'yana:wa. Da: la:l ildemana:wona hame' dop a:ho' a:wan bena: a:beyenna. **18** Luknok'on chitdola wo'yoshnande, kwa' la:l ko' a:wallewunapshukwa. Da: e:t emat k'ya: bocha' duduna:wapde, kwa' kwa'hol ko' a:wallewunapshukwa. Chuwan hol a:we'anona

a:wiyadena:wap, a:we'anona a:wiyelekk'yanna."

God Jesus-ya' I:yamakwin dapkya.

19 Mossona Jesus le'na' yam wokkwin a:wambekyadap, God yam i:yama heshodakwin Jesus-ya' dapkya. Jesus isk'on de'chinan, yam Datchu God an dehwan dehyonakwin idokkwan'emkwin ambach i:mukya. **20** La:l Jesus an wokkwin lil dek'ohannakwin hol etch'amme' God an bena: k'oksh a:ben a:wallukkya. Le'n a:wallunan, kwa'hol ayyuchi'ana: ko' leye:na:wap, ho'n a:wan Mossona isatdukya. Lukn ayyuchi'ana: ko' leye:na:wap akkya, a:ho' i:yu'ya:kya, kwa'hol a:beyekkowa ilde de'ona.